

Tarybų Jaunuolis... Tarybų New Yorko mieste... Tarybų 1945 metų... Tarybų 1945 metų... Tarybų 1945 metų...

KRISLAI
Aliarmas!
Rimta Kritika.
Smetoninis Kontinuitetas.
Vargiai Bus Galima.
Linkui Pabaigos.
Rašo A. BIMBA

Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina \$6.50 Metams
Užsieniose \$8.00
Brooklyne \$7.00
Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 126 LAISVĖS ANTRASIS: 427 LORIMER STREET Brooklyn, N. Y., Antradienis, Gegužės (May) 29, 1945 Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXV. Dienraščio XXVII.

Chi Nubloškė Japonus Toli Atgal

Chungking, geg. 28. — landą, Indo-Chiną, Malajų
China atėmė iš Japonų pussalį ir Singapora.
Nanning miestą prie svarbus geležinkelio. Tuo būdu
jie perkirto japonam gele-
žinkelį, einantį iš Mandžu-
rijos per Chiniją į pietus,
ir taip pat į Burma, Thai-

Truman Laiške Churchillui Pasižadą Pilnai Vykdyt Roosevelto Politiką

London. — Specialis prezidento Trumano pasiuntinys, Joseph E. Davies įteikė asmeninį prezidento laišką Churchillui, Anglijos ministeriui pirmininkui. Trumanas rašo, kad jis pasiryžęs iš visų atžvilgių vykdyti velionio prez. Roosevelto politiką, kaip sako Londono dienraštis Daily Mail.
Davies kelias valandas tarėsi su premjeru Churchilliu, suprantama, daugiausiai apie santykius tarp Amerikos - Anglijos ir Sovietų Sąjungos. Paskui Davies kalbėjosi su anglų užsienio reikalų ministru A. Edenu.
Trumano sueiga su Churchilliu ir maršlu Stalinu galėsianti įvykti tikrai apie liepos mėnesio vidurį. Nes Trumanas dar kelias savaites bus užsiėmęs greitaisiais darbais Washingtone.

Amerikiečiai Veja Japonus iš Shuri

Guam, geg. 28. — Pusan-
tro tūkstančio ar daugiau japonų bėgo iš savo tvirtovės Shuri apylinkės, vidurinėje fronto dalyje, pietiniame Okinawos salos gale. Pirm bėgdami, japonai išsprogdino keliolika savo urvų; bet kai kurias savo lindynės jie paliko sveikas. Amerikiečiai rado jose daug priešų amunicijos.
Amerikos karo laivai ir lėktuvai sunaikino daugumą bėgusių japonų.

LONDONO LENKŲ AGENTAI, VADOVAJAMI OKULICKIO, NUŽUDĖ ŠIMTUS ŽMONIŲ

Maskva. — Tariama slaptoji Lenkijos "naminė armija" per kelis paskutinius mėnesius nužudė 50 lenkų patrijotų, 100 Raudonosios Armijos oficerių ir 150 žydų, kaip praneša Izviestija, Sovietų vyriausybės laikraštis. Žudikas vadovavo generolas Bronislavas Okulickis, veikęs vardu londoniškės lenkų valdžios.
Sovietų karininkai suėmė Lenkijoj Okulickį ir 15 jo bendrų, kada jie rengėsi vykti į Maskvą ir siūlyti, kokiais naujais elementais turėtų būti papildyta veikiančioji dabar Varšavos-Liublieno demokratinė valdžia. Generolas Okulickis ir jo bičiuliai yra atiduoti sovietiniam teismui kaip kariniai kriminalistai.
(Amerikos valstybės sekretorius Stettinius ir Anglijos užsienio ministeris Edenas, būdami San Francisco konferencijoje, užtarė gen. Okulickį ir jo bendrus. Stettinius ir Edenas vadino juos net "demokratiniiais" Lenkijos atstovais.)

Faštiniai Karininkai Terozuoja Graikus; Planuoja Gražint Karaliaus Valdžią

Athenai, Graikija. — Faštiniai karališkosios valdžios troškėjai rengiasi parvart arkivyskupą Damasikiną, parkviest iš užsienio karalaitį Povilą, Jurgio Antrojo sosto įpėdinį; paskui suruošt neva visuotinus balsavimus dėl karaliaus gražinimo ir vėl pasodinti Jurgį į sostą. Taip rašo nepritarianti karaliui graikų spauda.
Jeigu Anglijos premjero Churchillio konservatai laimėtų seimo rinkimus, tuomet, suprantama, juo lengviau būtų padarytas karališkas perversmas Graikijoje.
Karališkieji oficeriai ir jų milicija užpuldinėja ir degina Tautinio Graikų Fronto — partizanų batalionų centrų, grobia jų turtą, žudo ir žaloja net sužeistuosius patrijotus, gulinius ligoninėse. Kaimiečiai, gelbėdamiesi nuo faštiniai - karališkų užpuolimų, viską palieka ir bėga į kalnus.
Graikiškoj Makedonijoje tie gaivalai per keturias dienas užmušė bent šešis žmones, sužeidė 25, šimtus sumušė ir daugelį į kalėjimus sumetė.
Sostinės Athenų policijos galva tebėra A. Evert, kuris ir prie nacių buvo policijos vadas. Šiandien jį palaiko anglai ir jų remiama reakcinė Graikijos valdžia.

KONGRESMANAI PRIĖMĖ SUMANYMĄ LAISVESNEI PREKYBAI SU UŽSIENIU

Washington. — Jungtin. Valstijų kongreso atstovų rūmas 289 balsais priėmė 153 priėmė valdžios sumanyimą, kuris siekia plačiau išvystyti Amerikos prekybą su užsienio kraštais. Sumanymas sako:
Valdžia gali iki 50 procentų numuš muitinius mokesčius, kurie imami už dirbinių bei produktų įvežimą iš kitų šalių į Jungtin. Valstijas. Amerikos valdžia gali daryti abipusės prekybos sutartis su kitais kraštais, kurie lygiai numuš muitus, imamus už amerikinių dirbinių įgabėnimus į tuos kraštus.
Prezid. Trumanas rašė, kai ragino priimti šį pasiūlymą. Laisvesnė užsieninė prekyba suteiktų amerikiečiams daugiau biznio ir darbų; ji tarnautų ir taisyklai išlaikyti, sakė prezidentas.
Beveik visi demokratai kongresmanai, apart penkių, balsavo už tą sumanyimą. Republikonai, apart keturių, padavė balsus prieš jį.
Dabar šis sumanymas perduotas senatui spręsti.

Nusižudė Goeringo Įpėdinis Gen. Greim

Paryžius. — Amerikiečių suimtas, vokiečių feldmaršalas R. R. von Greim nusižudė Salzburgo ligoninėje. Jis buvo Hermann Goeringo įpėdinis, kaip Vokietijos orlaivyno galva.
Jankiai vėl bombardavo Tokio apylinkę.
Liuteriai Meldė Atleidimo už Kruvinąsias Vokiečių Nuodėmes
Leipzig, Vok. — Liuterių kunigui Guentheriui Waltheriui vadovaujant, Thomas bažnyčioj parapijiečiai meldė atleidimo už "milžiniškus, kruvinus vokiečių nusikaltimus." Kartu jie dėkojo už kun. Martiną Niemoellerį, nacių priešą, kurį talkininkai išlaisvino iš hitlerinio kalėjimo.

FAŠISTŲ BOMBOS UŽMUŠĖ 4 ITALUS, TITO ŠALININKUS

Triest. — Dvi bombos sprogo patalpoje italų Garibaldi partizanų brigados. Keturi partizanai tapo užmušti, kai kurie kiti sužeisti. Tie komunistų vadovaujami italai remia Jugoslavų maršalą Tito.
Italų laikraštis Il Nostro Avvenire teigė, kad fašistai užtaisė tas bombas.
Pakart Lavalį, Išgaut Jį iš Ispanijos!
Maskvos radijas šaukė pakart Pierre Lavalį, buvusį Vichy Francijos valdžios premjerą, karščiausią Hitlerio bendradarbį. Lavalis yra pasprukęs į Ispaniją. Talkininkai galėtų ir turėtų išgauti jį iš ten, sako Maskva.

Pravda Smerkia Tuos Amerikos Ir Anglijos Laikraščius, Kurie Bando Sukiršint Talkininkus

Maskva. — Kai kurie Amerikos ir Anglijos laikraščiai, naudodami ginčą dėl Triesto, stengiasi sukurstyti amerikiečius ir anglus prieš Jugoslaviją ir Sovietų Sąjungą, — rašo Pravda, Sovietų komunistų laikraštis. Jie bando suardyti talkininkų bendradarbiavimą ir ramų Triesto klausimo išsprendimą.
Pravda pastebi, kad Jugoslavijos kariuomenė atėmė Triestą iš hitlerininkų, todėl anglai-amerikiečiai turėtų atsižvelgti į jugoslavų teises tenai, kaip užimančios armijos. Antra vertus, vietovės užėmimas dar nereikia jos pasilaikymą sau.
Sovietų spauda įtaria N. Y. Times, World-Telegramą, Harsto geltonlapius ir kai kuriuos kitus laikraščius Amerikoj ir Anglijoj, kaip norinčius išsukurti tarp vakarinių talkininkų ir Sovietų Sąjungos.
Maskvos radijas gyvė prezidentą Trumaną už tai, kad jis žada vykt į San Francisco konferenciją ir kalbėt tenai.

FILIPINUOSE ŽUVO DEŠIMT SYKIŲ DAUGIAU JAPONŲ

Manila, geg. 28. — Kovoje dėl Filipinų amerikiečiai iki šiol sunaikino daugiau kaip 378,000 japonų, kaip pranešė gen. MacArthur. Amerikiečių nuostoliai buvo apie 10 kartų mažesni.
Jankiai puola apsupamus japonus Santa Fe, Luzon saloj, Filipinuose.

Japonai Praradę Jau Pusę Savo Armijos

Washington. — Skaičiuojama, kad nuo 1942 m. iki šiol talkininkai sunaikino bei neištrūkstamai apsupo 45 divizijas Japonijos armijos. Taigi dabar japonai turi tik 40 divizijų paruoštos mūšiams kariuomenės.
Susikirtimai Syrijoje Tarp Gyventojų ir Francijos Karių
London. — Per susikirtimus tarp francūzų kariuomenės ir gyventojų Aleppo mieste, Syrijoj, šeši asmenys buvo užmušti ir aštuoni sužeisti. Pranema, kad francūzai po to pasitraukė iš Aleppo, Homos ir Hamos miestų. Bijoma atviro karo tarp francūzų ir Syrijos ir Lebano patrijotų.

Talkininkų-Jugoslavų Santykiai Trieste

Triesto uostamiesčio apylinkėje yra nustatytos linijos tarp jugoslavų kariuomenės, iš vienos pusės, ir anglų-amerikiečių, iš antros. Jugoslavai pasistatė aštuonis sovietinius tankus, saugodami vieną kelio dalį. Jie nepraleidžia anglų oficerių, mėginančių pereiti liniją.
Buvo apsistumdymų tarp anglų ir jugoslavų, bet išvengta tikrų susikirtimų. Daug Amerikos jūreivių matoma Triesto mieste. Gankėmis važinėja anglų tankai. Jugoslavai sustatė savo kulkasvaizdžius strateginiuose miesto punktuose.

Anglai Nori Patarnaut Italijos Karaliui ir Bonomiui; Todėl Spaudžia ir Baugina Liaudiškų Partijų Žmones

Roma. — Dabartinis Italijos premjeras Bonomi buvo besirengias pasitraukti šiomis dienomis. Trys didžiosios demokratinės partijos — socialistai, komunistai ir aktivistai — priešinosi Bonomiui. Jie siūlo Socialistų Partijos sekretorių Pietro Nenni į premjero vietą.
Bet kai anglai šiaurinėje Italijoje areštavo Nenni, tai Bonomi pasidrausino. Dabar

Anglai Mandagūs Naciams

Romos komunistų laikraštis Unita skundžiasi, kad anglai-amerikiečiai pergrąžiai apsieina su paimtais kariniais vokiečių piktadariais, bet jie "areštavo Nenni taip, lyg jis būtų koks vagis." — Vadinami belaisviai nacių oficeriai Milane, šiaurinėje Italijos didmiestyje, važinėja privačiais automobiliais ir laisvai uliavoja.
Kas liečia anglų daromus bauginimo ir spaudimo žingsnius prieš demokratinis italus, tai Unita rašo: "Mes sakome, kad tie bauginimo manevrai neprikvers mus iškrypti iš savo (Tąsa 5-me pusl.)

ŠI TREČIADIENI LAISVĖ NEIŠEINA, nes tai patrijotinė Memorial Dienos šventė.

Maskva. — Mirė vienas žymiųjų sovietinių poetų, Demjan Biednyj, 62 metų amžiaus. Jis rašė scenos veikalus ir sukūrė šimtus eilėraščių ir pasakėlių. Jo eilės apdainuoja sovietinę revoliuciją, Raudon. Armijos žygius, Sovietų kūrybos pasiekimus ir gambiai pašiepia priešus.
Demjan Biednyj veikliai dalyvavo revoliuciniame judėjime nuo 1910 metų.
Maskva. — Sovietų fabriškai gamina daugiau čevyrykų, keleivinių automobilių, naminių įrengimų ir kitų civilių reikmenų.

OKLYN LYCEUM... BROOKLYN... VIČIUS... YN, N. Y.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN 6, NEW YORK
Tel. STagg 2-3878

President Jos. Weiss
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:

United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Foreign countries, six months	\$4.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Italijoje Vis Neina Dalykai, Kaip Turėtų Eiti

Šiuos žodžius rašant, iš Romos pranešama, jog taktininkų militarinė valdžia areštavo Italijos socialistų partijos vadą Pietro Nienni. Ten pat skelbiama, jog bus areštuotas ir Italijos komunistų vadovas Palmiro Togliatti.

Nienni buvo areštuotas netoli Milano. Toj pačioj srityj veikia ir Togliatti.

Už ką Niennį areštavo? Už ką Togliatti ruošiasi areštuoti? Už tai, kad jie sakė kalbas masiniuose mitinguose, už tai, kad jie "nesilaikė militarinės valdžios patvarkymų."

O tie patvarkymai toki: neleisti darbininkų partijų vadams kalbėti atviruose mitinguose. Milano sritis, mat, dar vis tebėra griežtoje militarinės valdžios žinioje, neleidžiama tos srities žmonėms paeiti po bendra Italijos vyriausybės kontrole.

Siaurės Italijoje, ypačiai Milane, liudis labai kairi, pažangi. Tuojau, kai tik Milanas buvo išlaisvintas, jo gatvėse pasirodė iškabos: "Mes norime Togliaccio", "Mes norime Niennio."

Mūsų nuomone, šiaurinė Italijos sritis tuojau turėtų būti apvienyta su centrale ir pietine sritimis; kuoveikiausiai turėtų būti suorganizuota nauja vyriausybė ir ši vyriausybė turėtų praveisti steigiamojo seimo rinkimus, kuris syki ant visados išspręstų monarohijos likimo klausimą ir klausimą, aišku, būsimosios Italijos.

Kitaip, Italijoje galima tikėtis visko. P. S. Kai šis straipsnis buvo parašytas, žinios skelbė, kad Nienni tapo paleistas, bet suimtas Togliatti.

KAS KĄ RAŠO IR SAKO

PRIEŠ KOLONIJŲ ŽMONIŲ LAISVĖ

Mensevikų Naujienos irgi prideda savo balsą prie tų, kurie priešingi kolonijų žmonėms suteikti laisvę ir nepriklausomybę. Jos, pavyzdžiui, rašo:

San Francisco Konferencijoje yra svarstomas kolonijų ateities klausimas. Velionis prezidentas Rooseveltas buvo sumanęs, kad tautas, kurios gyvena didžiųjų valstybių kolonijose, paimtų savo globon pasaulio organizacija. Bet anglai ir francūzai tam priešinosi.

Jungtinių Tautų Konferencija San Francisco bando išdirbti kolonijų "globojimo sistemą," kuri būtų priimta visoms tautoms. Nesutikimas kilo dėl dviejų punktų: viena, ar visas kolonijas pavesi tarptautinei globai; antra, ar kolonijoms bus duota progą, laikui bėgant, igyti nepriklausomybę.

Griežčiausia nusistatymą šitais klausimais pareiškė SSSR delegacija. Ji siūlo pavesi tarptautinei globai ne tik tai is japonų atimtas kolonijas, bet ir tas, kurias seniai valdo Anglija, Holandija, Francūzija ir t.t. Sovietų delegatai San Francisco, be to, siūlo idėti į pasaulio organizacijos konstituciją žodžius, kad kolonijoms privalo būti suteikta teisė, kai jos pažengs priekyn ekonomijoje ir politikoje, visiškai atsimesti nuo savo "metropolijų" ir patapti nepriklausomomis tautomis.

Sovietų Rusijos siūlymus parėmė Kinija. Bet Anglija jiems nepritaria, ir Jungtinės Valstybės, kurių politika kolonijų atžvilgiu yra liberališka, nutarė remti Anglijos nusistatymą.

Kur stovi Naujienos? Jos pasmerkia Tarybų Sąjungos ir Kinijos delegacijas, kaip jos drįsta reikalauti kolonijoms nepriklausomybės. Girdi, "Maskvos delegatai San Francisco reikalauja "nepriklausomybės" kolonijoms, norėdami padaryti keblumą Britanijai, o ne dėl to, kad jiems rūpi pavergtų žmonių laisvė. (N., geg. 23 d.)

Daleiskime, kad taip ir būtų (ko, žinoma, nėra), tai vis tiek tas nepakeičia kolonijų nepriklausomybės principo. Čia svarbu ne ke no nors sumetimai, bet tų kraštų žmonių gerovė ir laisvė. Ir Naujienų redaktorius išsina prieš tą didįjį principą.

PRIEŠINASI LIETUVOS BALSUI

Kunigų Draugas atvirai išėjo prieš Tarybų Lietuvos dalyvavimą Jungtin. Tautose. Pavyzdžiui, Draugas sako:

"Pažymėtina ir tai, Manuilskis pranašavo, jog visos šios šiolika "sovietinių respublikų" (jų tarpe ir Lietuva) pareikalas narystės Jungtinių Tautų organizuojamoj saugumo organizacijoje. Taip.

Geras Žingsnis!

Francijos konsultatyvio seimo užsienio reikalų komitetas vienbalsiai ragina de Gaulle vyriausybę, kad ji, eidama iš vien su kitomis Jungt. Tautomis, pareikalautų genero Franko valdžią pasitraukti iš valdžios.

Kitais žodžiais, Francijoje kyla rimti balsai už tai, kad Ispanijoje kuoveikiausiai būtų grąžinta demokratija.

Kas yra Ispanijoje, tas, mūsų nuomone, turėtų būti padaryta ir Portugalijoje, kur taipgi viešpatauja fašizmas.

Europos tautos šiandien gyvena "valymosi" gadyne. Iš visų kraštų, iš visų sričių fašistiniai gaivalai šluojami iš valdiškų vietų ir už savo kriminalinius darbus baudžiami.

Franko yra kaip tik tas nenaudėlis, kurį valdžios vieton pasodino Hitleris su Mussoliniu (abu šiandien jau yra galą gavę). Tuo būdu ir šis budelis turėtų būti juoveikiau nušluotas nuo fašistinio sosto ir atiduotas Ispanijos liaudies teismui, jei jis pats neišdrįs galo pasidaryti.

Kur Link Žengti?

Kanadiečių Liaudies Balsas rašo:

"Šiame numeryje rasite straipsnį, paimtą iš "National Affairs Monthly." Tas straipsnis užsivardina: "Imperializmas ir nauja gadyne mūsų pasaulyje." Tą straipsnį reikia atydziai perskaityti ir pastudijuoti jo iškeltimus faktus apie mūsų socialj progresą.

"Tame straipsnyje vyriausiu klausimu stovi: į kurią pusę pasuks žmonija po šio karo. Jame nurodoma, kad pirm karo ir po karo kapitalizmas ėjo tolyn nuo demokratijos, linkui reakcijos. Imperializmas arba monopolistinis kapitalizmas darėsi vis aršesnis ir aršesnis. Vokietijos fašizmas buvo to posukio čiukuras.

"Po šio karo, autorius nurodo, kapitalizmui lemta pasukt į kitą pusę: nuo reakcijos linkui demokratijos. To priežastimis yra iškilimas Sovietų Sąjungos, sumušimas žiauriausio Vokietijos imperializmo, taipgi sumušimas japoniško imperializmo.

"Ne socialistiniuos kraštuos pasireikš valstybinio kapitalizmo sistemos. O kadangi į vyriausybės įeis stiprios darbininkų jėgos, tai valstybinis kapitalizmas bus progresyvus. Net ir tokiose šalyse, kaip Anglijoj ir Amerikoj, sako autorius, bus pasukta į kitą kryptį, į demokratine kryptį, nors tose šalyse kapitalizmas bus dar labiau sustiprėjęs."

Gal reikalau. Bet ir jungtinės tautos statys savo reikalavimus..." (D., geg. 24).

O tie reikalavimai, girdi, turi būti toki, kad iš Lietuvos turi būti išsluota socialistinė santvarka ir atsteigta senoji. Bet kadangi to niekadosis nebus, tai, aišku, Draugas griežtai priešingas Lietuvos įstojimui į Jungtines Tautas.

Bet tas tik dar kartą parodo, ko yra vertas klerikalų "patriotizmas". Jų ta reikiama Lietuvai "meilė" neverta nė išvalgyto kiaušinio. Tikras Lietuvos mylėtojas, kad ir nesutinkąs su esamąja santvarka, saktų: Tiesa, man nepatinka ta santvarka, bet Lietuva, kaip šalis, kaip tauta, turi teisę dalyvauti Jungtinėse Tautose. Ir jis dėtų visas pastangas, kad tatai Lietuva pasiektų. Tuo tarpu klerikalai galvoja ir elgiais priešingai. Jei Lietuvos nevaldo jų plauko žmonės, tai jiems nereikia nė Lietuvos!

"Steering" komiteto galva Edward Stettinius nusikrido į Washingtoną pasikalbėti su prezidentu Trumanu. Jis užsigynė, kad kalbos bus ne konferencijos klausime. Savo vieton paskyrė T. V. Soong laikina galva "steering" komiteto.

Gandai eina, kad prieš užbaigimą konferencijos, atvažiuos pats prezidentas Trumanas.

Meksikos delegacijos galva Padilla, lyg norėdamas atitaisyti savo gerą vardą, kuris nupuolė, kuomet jis kalbėjo už priėmimą Argentinos į Jungtin. Tautų Konferenciją, dabar padavė planą, kuris uždarytų duris Ispanijai. Gal būt, tai pasirodymas krypties į kaire, kad pataikauti demokratiniam Meksikos elementam, kuriem vadovauja Vincente Toledano. Toledano Meksikos spaudoje labai kritikavo Padillą, kad jis rėmė Argentina.

Padillo's patiektas pareiškimas, kurį remia Ispanijos Laisvės Komitetas (Spanish Committee of Liberation) sako, kad netu-

Los Angeles organizuoti darbininkai tūkstančiais pasirašė ant peticijos ir pasiuntė prezidentui Trumanui. Jie pasižadėjo remti naujojo prezidento vadovaujamą administraciją.

JUNGTINIŲ TAUTŲ KONFERENCIJA

AR PRIIMS FRANCO ISPANIJA?

(Rašo mūsų specialis korespondentas)

San Francisco, Calif., gegužės 22, 1945. — Jungtin. Valstijų delegacija svarstė balsavimo procedūrą naujos organizacijos. Tarp didžiųjų ir mažųjų šalių randasi nesutikimas dėl šio klausimo. Mūsų delegacija ir kitos didžiųjų šalių pasižadėjo remti Jaltos nustatytą procedūrą. Ši Jaltoj patiektą planą skirtingai supranta Jungt. Valstijų delegacija, kaip Britanijos. Komisijos susirinkimas bandė išsiaiškinti. Mažosios šalys reikalauja, kad didieji penki nenaudotų atmetimo (veto) teisės mažuose klausimuose, bet tik panaudotų prievartos žingsnių.

Mažosios šalys, kurios kelia šį protestą, turi balsų didžiumą, idant pakeisti tą Jaltoj nutartą klausimą. Ar jos panaudos tuos balsus prieš Didžiuosius Penkis, matysim, kuomet šiuo klausimu užsibaigs diskusijos šią savaitę.

Kaip dabar atrodo, tai Pietų Afrikos Sąjunga, Jugoslavija ir Norvegija stovės su didžiosiom šalim tame klausime. Australija bando patarti paimti kokį nors vidurį dėl šios sutartyk. Kuba ir Filipinai nori, kad pereitų dviejų trečdalių balsavimo principas.

"Steering" komiteto galva Edward Stettinius nusikrido į Washingtoną pasikalbėti su prezidentu Trumanu. Jis užsigynė, kad kalbos bus ne konferencijos klausime. Savo vieton paskyrė T. V. Soong laikina galva "steering" komiteto.

Gandai eina, kad prieš užbaigimą konferencijos, atvažiuos pats prezidentas Trumanas.

Meksikos delegacijos galva Padilla, lyg norėdamas atitaisyti savo gerą vardą, kuris nupuolė, kuomet jis kalbėjo už priėmimą Argentinos į Jungtin. Tautų Konferenciją, dabar padavė planą, kuris uždarytų duris Ispanijai. Gal būt, tai pasirodymas krypties į kaire, kad pataikauti demokratiniam Meksikos elementam, kuriem vadovauja Vincente Toledano. Toledano Meksikos spaudoje labai kritikavo Padillą, kad jis rėmė Argentina.

Padillo's patiektas pareiškimas, kurį remia Ispanijos Laisvės Komitetas (Spanish Committee of Liberation) sako, kad netu-

rėtų būti priimtos šalys, kurios aplaikė militarę pagalbą iš Ašies. Bus šią savaitę pridotas konferencijai.

Delegatų tarpe Ispanijos klausimas labai plačiai diskutuojamas, ir atrodo, kad didelė didžiuma nusistatė prieš išleidimą. Ispanijos Liuosybės Komitetas laikė spaudos konferenciją, kur buvo bandoma paslėpti tikroji padėtis Ispanijos žmonių.

Vienas dalykas, kuris galės sulaikyti Ispaniją nuo narystės naujoj apsaugos organizacijoje, tai kad nutarta sub-komitete tvirtinąją pasaulinį teismą. Senajam Tautų Lygos Teisme Ispanija buvo narė. Nors tas teismo klausimas dar neišrištas, bet daviniai rodo, kad bus nutarta tvirti naują ir todėl tas automatiškai prašalins Ispaniją.

Kitas dalykas, kuris galės sulaikyti Ispaniją nuo narystės, tai virš minėtas Padillo's įnešimas. Tas įnešimas dabar svarstomas narystės komitete. Dar ir tas sudrūtima Ispanijos atmetimo klausimą, tai kad neseniai Kubos senatas priėmė rezoliuciją, reikalaujančią šios konferencijos atmeti Ispanijos prašymą, jei toks būtų. Lotynų Amerikos šalys San Franciscoje ir tai kreipia domę. Beje, ir Guatemala nutraukė ryšius su Franco.

Ispanijos socialistų partijos narys Negrin greitai pribus į San Francisco. Jam davė vizą Francis Biddle. Atrodo, kad laike šios konferencijos kas iš kur tik nori atvykti, visiem kelias atdaras. Todėl čia susisuko lizdas visokio plauko fašistai ir abelnai tautų vienybės ardytojai. Geresnių žmonių privažiavo kur kas mažiau.

Nauji Plepalai Ardymui Vienybės

Išvykus Stettinius'ui vienai dienai į Washingtoną, spauda tuojau pradėjo rašyti, kad blogi dalykai Europoj. Jungt. šalys nesusi-taiko ir todėl Stettinius vyko į Washingtoną. Kaltininkė viso to, tai Sovietų Sąjunga, nes jiniai nenlenkia galvos prieš kitas šalis. Ją reikia suvaldyti ir jei jiniai nepaliaus rėmus Tito ir pati nesutvarkys Lenkijos, tai reikės skaityti savo priešų, ir t.t. ir t.t. Neturi tie laik-raščiai gėdos. Kaip Lenkijos klausimas, taip Jugoslavijos klausimas, kaip netu-

(Tąsa 4-me pusl.)

Kas Nori Karo Prieš Sovietus?

D. M. Šolomskas.

Paskutiniu laiku tūla kapitalistinė spauda ir tūli radijo komentatoriai taip puola Sovietų Sąjungą, kad atrodytų, jog ta šalis nėra mūsų taktininkė, bet priešas. Ta pati spauda nei per pusę tiek nerašė prieš hitlerininkus, kurie buvo ir yra mūsų priešai. Jie kaltina Sovietus:

Būk Sovietų Sąjunga skriaudžia Lenkiją, nors tikrumoj Raudonoji Armija išlaisvino Lenkiją iš hitlerininkų vergijos ir padėjo atkariauti tuos Lenkijos plotus, kuriuos vokiečiai buvo paverę.

Jie kaltina Sovietus, būk jie įvedė terorą Bulgarijoj, Rumunijoj, Vengrijoj, Lenkijoj, nors Sovietų Sąjunga vien sudaužė Hitlerio karo mašiną tose šalyse ir mums padėjo karą laimėti.

Jie jau verkia dėl Vokietijos likimo; vieniems gaila vokiečių bankierių, kitiems industrialistų, tretiems tiesiai — hitlerininkų.

Jie dūksta, kam Sovietų Sąjunga neleidžia į Lenkiją, Bulgariją, Vengriją, Rumuniją ir Raudonosios Armijos okupuotą Vokietijos dalį Amerikos korespondentų, kurie galėtų rašyti, kaip jiems patinka. Ant kiek tie korespondentai yra neatsakomingi už savo elgseną ir žodžius, tą jau parodė Associated Press pasielgimas Vokietijos pasidavimo reikale.

Jie puola maršalą Tito ir tuo pat kartu niekina Sovietų Sąjungą. Jie niekina Sovietų Sąjungos delegatus San Francisco konferencijoje ir tiesiai šaukia kryžiaus karan prieš darbo žmonių valstybę.

Hearstas apsiginklavo visais Hitlerio ir Goebbelso "argumentais". Jis von Wiegando lupomis šaukia: "Visi krikščionys stokite į šventą karą prieš žydus ir bolševikus." "Rusai yra azijatai, jie prastesnė rasė, kaip kiti Europos žmonės." "Bolševikai užkariaus visą pasaulį", "Krikščioniškam pasauliui pavojus," "Amerikos ir Sovietų Sąjungos karas yra neišvengiamas," "Bolševikai sugriovė gražųjį Berlyną, gajiją Vieną, tą dailės ir muzikos miestą" — rekia jis.

Senatorius Vandenbergas, kiek tik įmanydamas, ardo San Francisco konferencijoj Jungtinių Tautų vienybę, o senatoriai Wheeleris, Taftas ir kiti važinėja ir sako prakalbas prieš Sovietų Sąjungą. Jie visai "užmiršo", kad Hitleris sugriovė visą Europą, kad jo gajuos išūdė dešimtis milijonų žmonių, kad Sovietų Sąjunga, vyriausią našta nešdama, parbloškė hitlerininkus, išsigelbėjo pati, išgelbėjo Ameriką ir visą pasaulį nuo nacių vergijos. Jie niekina Sovietus, niekina tą šalį, kuri gal 20,000,000 žmonių neteko kovoj už žmonijos laisvę.

Tūli iš jų, kaip New York Times Mr. Ed. James, jau įkalbinėja, kad "Sov. Sąjunga nėra taip galinga militariai, kaip buvo manyta". Taip kalbėjo Lindbergas ir kiti hitlerininkai pirm Hitlerio užpuolimo ant Sovietų Sąjungos.

Hitlerininkai Vadai Jaučia-si, Kaip Svečiuose) Kol hitlerininkai buvo ga-

lingi, tai ir demokratiniai vadai kalbėjo, net Londone tam tikra komisija sudarė surašą, kad hitlerizmo vadai turės būti nubausti už jų kriminalystes.

Kada Raudonoji Armija sudaužė Hitlerio apsigimimo linijas, apgulė Berlyną, tai naciai iš visų pusių pradėjo bėgti į Amerikos ir Anglijos frontą. Bėgo nacių vadai, vežė auksą, dirvonus, brangius kailius, kad tik "netektų bolševikams". Išstisos nacių armijos, net po oficialio pasidavimo, vedė mūsų, kad tik prasi-mušti į amerikiečių zoną. Kodėl?

Todėl, kad žmogžudys Hermann Goering, kurio lėktuvai su žeme sulygino Rotterdamą, Belgradą, Gornicą, Varšavą, kuris yra atsakomingas už milijonus vaikų, motinų ir tėvų gyvasčių, buvo gražiai priimtas ir pietais pavaisintas.

Todėl, kad admiral. Karl Doenitz, kuris įsakė skaudinti laivus be persergėjimo ir šaudyti į besigelbėjančius žmones, dar visą savaitę po Vokietijos pasidavimo nevaržomas naudojo radijo stotį ir šaukė "civilizuotą pasaulį karan prieš bolševikus." Šaukė, kad "Amerika ir Anglija dabar turi tęsti Vokietijos karą prieš komunistus."

Amerikos ir Anglijos armijų žinioj rado sau prieglaudą Hitlerio darbo ministris Robert Ley, kuris išdraskė vokiečių darbo uin-jas.

Ten rado prieglaudą Al. Rozenbergas, nacių teoretinis "dievas", kuris išvystė tą bjaurią teoriją, kad būk vokiečiai geresni už visus kitus žmones. Ten prisiglaudė nacių partijos išdidininkas Franz X. Schwartz ir jo šu-nus, kurie išvežė užsieniu bilionus dolerių, kad hitlerininkai vestų propagandą. Ten rado vietą Hitlerio tankų specialistas generalas Guderian, kuris pareiškė, kad karas buvo "tik kaip futbolės žaislas." Nacių u-kurtame kare jau yra apie 40,000,000 žmonių žuvusių arba sužeistų, o jam tik "futbolės žaislas"! Ten rado prieglaudą grafą Lud-vik Schwein, buvęs Hitlerio finansų ministeris, Frantz Sedletz, o r g a nizatorius "Stalhem" — nacių ištili-mausios ginkluotos jėgos, Herbert Backe, nacių partijos sekretorius ir žemdirbystės ministeris; J. Henrich Dorpmueller, nacių transporto specialistas, Albert Speer, Hitlerio SS brigadų viršininkas.

Londone smagiai gyvena Wilhelm Messerschmitt, kur-orlaivius išradėjas ir istikimas Hitlerio prieteluis. Ir šimtai kitų nacių generalų, admiralų, ministerių, industrialistų, bankierių, politikierių ir jų tarpe šū-pų galva Frantz von Pa-pen.

Visas tas hitleriškas brudas surado sau vietą vakarinių demokratijų tarpe. Aiškūs kriminalistai dar ne-pašaukti atsakomybėn ir jiems pridavė drąsos Anglijos premjeras Churchill, kada kalbėdamas pareiškė-kas bus gero iš to, kad bausim hitlerininkus, jeigu Europoj... užims vietą totalitarinėj politikinė tvarka.

(Tąsa 5-me pusl.)

Pries

SIURPULINGAS DOKUMENTAS APIE VOKIEČIŲ ŽIAURUMUS LIETUVOJE

Pittsburgh, Pa.

Iš Dr. J. J. Kaškiaučiaus Prakalbų

Gegužės 20 d., Pittsburghe kalbėjo dr. J. J. Kaškiaučius iš Newarko. Laisvės, Vilnius ir Tiesos skaitytojai jau pažįsta dr. J. J. Kaškiaučį iš jo patarimų apie sveikatą per spaudą. Jo patarimais spaudoje visi džiaugiasi, ir kurie jų prisilaiko, tai daug gero sau padaro. Tiesa, yra dar ir tokių, kurie nesupranta juos ir neįvertina.

Gegužės 20 d. Pittsburghe apylinkės lietuviai turėjo progą išgirsti dr. J. J. Kaškiaučį kalbant. Bet ir vėl daugelis nepasinaudojo tuo augsniu, nors diena buvo labai graži, sekmadienis, tai, rodosi, visi galėjo ateiti, bet taip nebuvo.

Prakalbos atidarytos su Amerikos himnu, kurį sugiedojo seserys Paukštienė ir Vienienė. Pianu akompanavo Kizevienė. Paukštienė ir Vienienė yra talentingos dainininkės, tik labai gaila, kad retai pasirodo publikoj. Mano patarimas dažniau pasirodyti ir lavinti balsus, kuriais gamta apdovanojo. Publika jas myli, prašome dažniau dainuoti.

Kalbėjo J. D. Sliukas. Jis apibūdino pasaulinę padėtį, aiškindamas jos svarbą ir reikšmę.

Kada jis baigė, tai ant pagrindų pasirodė mūsų svečias dr. J. J. Kaškiaučius. Jis, kaip spaudoje, taip ir žodžiu, labai nuosirdžiai ir tinkamai aiškino sveikatos reikalus. Mūsų gerbiamas daktaras, ne vien suteikė mums daug patarimų sveikatos reikale, bet ir kelionės lėšas paaukavo pagalbai Lietuvos žmonių, nupirkimui vaistų ir kitokių reikmenų.

Dr. J. J. Kaškiaučius, kalbėdamas sveikatos klausimais, trumpai prisiminė apie Lietuvos Darbininkų Susivienijimą ir Lietuvos Literatūros Draugiją, aiškindamas jų svarbą lietuvių visuomenei, ragino priklausti prie jų.

J klausimus gražiai atsakinėjo, tuos, kurie liečė sveikatos reikalus. Bet štai čia atsirado viena, kuri pridavė savo klausimą, kuris skambėjo: "Kas noriu, kad Rusijoj bažnyčios būtų atstatytos." Žinoma, ji tik pati save ant juoko pastatė, nes dr. Kaškiaučius nieko neturi su bažnyčių atstatymu arba kitais reikalais. Labai gaila tokių žmonių, kurie taip lengvai pasiduoda priešų propagandai ir paskui nieko daugiau nemato, kaip tik savo nosį. Žinoma, patsai Smetonos augintinis neina į prakalbas, bet prisūciūna suklaidintas upatas.

Prakalbos vyko gerai. Aukų pagalbai Lietuvos žmonių surinkta virš \$50. Drg. Briedis pridavė stambių aukų iš Ambbridge ant blankos—net \$71.50. Taigi, nepaisant, kiek anti-lietuviai, hitleriškos propagandos sugadinti šūkajauja ir net grumoja, o vis geros valios žmonės nuosirdžiai remia Lietuvos žmones.

Sekmadienį, birželio 10 d., 2 val. po pietų, LMD Svetainėje, 142 Orr St., Pittsburgh, atsisuburavo labai svarbi konferencija, kurią šaukia Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto skyrius Pittsburghe. Visas draugijas, klubus, organizacijas ir kuopas nuosirdžiai kviečiame prisijusti savo delegatus. Visi ir visos būkite laiku. Padarykite konferenciją sėkminga.

E. K. Sliekienė.

reeris generolas majoras Harm, Lietuvos SS ir policijos vadas SS brigadenfiureris generol. majoras Vysocki, Lietuvos saugumo policijos, ir SD vadas oberfiureris daktaras Fuks, SS ir policijos vadas daktaras Muzill, SS brigados vadas Hintce ir generolas majoras Vanse, generalinio komisaro atstovas daktaras Vrede, generalin. komisaro sekretoriai fon Frik ir Veer, generalinio komisaro adjuntantas Meize, Lietuvos generalinio bezirko karo komendantas generolas majoras Just, apsaugos policijos vadas Kosman, hitlerinio jaunimo Lietuvoje vadovas oberbanfiureris Kortman ir SA šturmbanfiureris Vester, kolonizacijos draugijos vadovas daktaras Kobe, perkraustyto štabo vadovas SS šturmbanfiureris Dukart, aukščiausiasis valstybin. patarėjas SA štandarfiureris Liut, generalinio komisariato teismo skyriaus viršininkas Frize, darbo jėgos suskirstymo valdybos viršininkas valstybinis patarėjas daktaras Diunbir, valdininkas žemės ūkio Rytuose klausimams profesorius daktaras Fridrich, Ros, Frelich ir Eleman, Lietuvos geležinkelių viršininkas Doling, jo pavaduotojai Hofman ir Hirkens, Lietuvos geležinkelių policijos viršininkas Krauze, patarėjas geležinkelių klausimais Langner, koncentracijos stovyklų šefai Jacke ir oberšturmfiureris Miuler, Rozenbergo štabo obereinzacfiureris daktaras Miuler, "rytų tautų tyrinėjimo muziejau" Frankfurto prie Reino vadovas daktaras Pol, banko direktorius Vilhelm Špilger, Vilniaus miesto komendantas generolas majoras Difturt ir fon Ostman, SS ir policijos vadas Vilniuje oberšturmbanfiureris Krig, vyriausiasis apygardos darbo vadovas Miuler, apygardos žemės ūkio vadovas Bekman, gebitskomisarai: Hingst, SA oberfiureris Kramer, Lencen, Vulf, Geveke, fon Staden, SS oberšturmbanfiureris Valter Neum, pavaduotojai: Appenrodt, Lakner, rektorius Braun, Murer, apsaugos policijos viršininkas Kaune kapitonas Riunger, oberšarfiureris Lange, apsaugos policijos ir lauko komendantūros vadai Kaune kapitonas Norgerd, kapitonas Pabst, kapitonas Keidel, leitenantai Til, Veis ir Tilman, Kauno igulos viršininkas Hius, Prienu miesto komendantas SS kariuomenės kapitonas Reinert, teisėjai Hafaken ir Lukas, prokuroras Lichtenstein, politinių skyrių viršininkai: SA šturmfiureris baronas fon Staden, baronas fon Rop, Reke, kriminalis patarėjas Šmite, vyriausiasis srities darbo vadovas Richter, liaudies švietimo vadovas Kaune štadartfiureris daktaras Erich Majer, SS oberšturmbanfiureris Šmol, frauenfiureris Elerbrok, gestapininkai: SA oberfiureris Vagner, oberšturmbanfiureris Gege, hauptšturmfiureris Rink, unteršarfiureris Pilgram, oberšarfiureris Auer, oberšarfiureris Finiger, oberšarfiureris Kitel, Grot, gestapo šefas Vulf iš Berlyno, kapitonas Gert iš Karaliaučiaus, oberšturmfiureris Neigebauer, oberšturmfiureris Artšvager iš Klaipėdos, oberšturmfiureris Richter iš Berlyno, oberšarfiureris Majer Herman iš Vienos, Švainberger iš Berlyno, Vilniaus kalėjimų viršininkas Hauptšarfiureris Martin Vais iš Karlsruhe, koncentracijos stovyklų viršininkas Elizabeta Zeeling, koncentracijos stovyklos Nr. 336 komendantas pulkininkas Erhard, koncentracijos stovyklos Nr. 133 viršininkas majoras Rozenkranc, jo padėjėjas Evertas, tos pačios stovyklos gydytojas SS daktaras Henke, sonderfiureris Namat, vyresnysis SS smogikų vadas Sons, SA smogikų vadas Liut, komendantūr. skyriaus viršininkas Brand, propagandos skyriaus viršininkas Velema, ryšių tarnybos vadovas Kaune Harš, smogikų kuopos vadas Miuler, oberšarfiureris Faulgarber, Panerių rajono šefas Per. Panerių rajono apsaugos viršininkas Rozenbergo štabo Vilniuje šefas Šporket, Rozenbergo štabo Kauno skyriaus vedėjas daktaras Vulp, sonderfiureris Hans Luc, apygardos žendarmierijos vadas Kaune leitenantas Miuler, Viljampolės stovyklos komendantas oberšturmfiureris Jordon, "Ostlando" draugijos reikalų vedėjas daktaras Hartman, vyriausieji apygardiniai darbo vadovai Naberman ir Miuler, daktaras fon Berg iš Berlyno, Spinkler iš Berlyno, Vili Sefer iš Kaselio, spirito gamyklos direktorius Kirchgeer ir alaus gamyklos direktorius Giland.

Visi jie turi būti atiduoti teisman ir griežtai nubaudžiami už savo kruvinąsias piktadarystes.

staklių gamyklą ir popieriaus fabriką, Šventupės miestelyje jie sudegino spirito gamyklą. Iš respublikos tabako fabrikų okupantai išvežė visus elektros motorus, jie sudegino daugelį kalkių fabriklų bei plytinių. Panevėžyje jie susprogdino 7 malūnus ir duonos fabriką. Iš Petrašiūnų popieriaus fabriko grobikai išvežė 244 elektros motorus iš buvusios fabriko 300. Visoj respublikos teritorijoje vokiečiai sunaikino didelį skaičių smulkių pramonės bei amatinių įmonių.

Vokiškieji fašistiniai grobikai barbariškai sunaikino Lietuvos miestuose komunalinį ūkį. Be elektros stočių jie sunaikino Vilniuje dujų gamyklą, vandentiekio stotį su visais agregatais, Kaune vandentiekį Eiguliuose su rezervuaru Žaliakalnyje. Miesto gyventojai buvo palikti be šviesos ir vandens.. Vilniuje vokiečiai susprogdino naujus tiltus per Nerį: Žvėryno tiltą, 82 metrų ilgio, Žaliąjį tiltą — 86 metrų ilgio, Antakalnio tiltą, 110 metrų ilgio. Kaune sunaikinti 3 tiltai: 2 per Nemuną ir 1 per Nerį.

Prieš atsitraukdami iš Lietuvos, pradėdami nuo 1944 m. liepos mėn. 6 d., per 7 dienas vokiškieji fašistiniai grobikai sprogdino ir degino puikiausius namus ir viešuosius pastatus miestuose, naikino ištisus kvartalus bei gatves. Vienoj centrinių Vilniaus gatvių, Vokiečių gatvėje, prekybos įmonių centre, vokiečiams atsitraukus, liko vien tik griuvėsiai. Kaune vokiečiai sudegino su visais gyventojais Viljampolės priemiestį, sunaikino Birštono gatvę. Iš viso Vilniuje ir Kaune sunaikinta 4612 namų 8414 tūkstančių kub. metrų kubatūros. Susprogdinti ir sudeginti apskrities miestai: Vilkaviškis ir Raseiniai.

Hitleriniai banditai smarkiai apnaikino ryšių įstaigas. Vilniuje ir Kaune sudeginti miesto bei užmiesčio telefono stočių namai, radijo stotys ir pašto įstaigos. Sugadinti ir sunaikinti ryšių linija ir kabeliniai įrengimai. Žymi dalis automatinės ir užmiesčio telefonų stočių, centrinio telegrafo, radijo stočių, radijo mazgo ir dirbtuvių įrengimų išvežta į Vokietiją.

Vadovaujant hitleriniam Lietuvos geležinkelių viršininkui Dolingui, jo pavaduotojams Hofmanui ir Hirkencui, Lietuvos geležinkelių policijos vadui Krauze, vokiškieji grobikai apnaikino Lietuvos geležinkelių ūkį. Jie susprogdino, sudegino ir sunaikino geležinkelių elektros stotis, depo pastatus ir garvežių remonto dirbtuves, vandentiekio stotis, vandens spaudimo bokštus, sunaikino tunelį netoli Kauno. Susprogdino geležinkelių tiltus per Nemuną 332 metrų ilgio, per Nerį 301 metro ilgio ir 49 kitus tiltus, sunaikino 330 kilometrų pagrindinio ir 46 kilometrus geležinkelių stočių linijų, susprogdino Kauno, Turmonto, Dukšto, Žaslių, Kaišiadorių, Varėnos geležinkelių stotis, sugriovė Vilniaus, Švenčionėlių, Pabradės ir kitas stotis, sunaikino arba sugadino 4283 prekinius, 257 keleivinius vagonus ir 183 garvežius; išgabeno į Vokietiją daugelio depo ir garvežių remonto dirbtuvių įrengimus, telefonų ir telegrafo stočių aparatūrą.

Fašistiniai grobikai masiniai apiplėšė Lietuvos miestų gyventojus. Visi namai ir butai atimti iš gyventojų ir perduoti vokiečių civiliniams ir kariniams valdininkams ir atsikėlusiems iš Vokietijos "kolonizatoriams". Iš miestų gyventojų hitlerininkai atimdavo daiktus bei produktus.

Vertinguosius daiktus ir prekes hitlerininkai surinko specialiose krautuvėse su užrašais "Tik vokiečiams" ir parduvinėjo juos vokiečiams pasakiškai žemo kaina.

Pogromininkai ir taikių gyventojų bei tarybinių karo belaisvių žudikai turi būti tarybų liaudies teisiami

Ypatingoji Valstybinė Komisija nustatė, jog baisingų nusikaltimų, įvykdytų Lietuvos Tarybų Socialistinės Respublikos teritorijoje kaltininkai yra: reicho komisaras Loze, reicho komisaro pavaduotojai: Eše, Matisen ir Freundt, generalinis Lietuvos komisaras daktaras von Renteln, jo pavaduotojai — obergebietsfiureris Nabersberg, daktaras Penze, kapitonas Šepensek ir daktaras Deksnemer, kariuomenės vadas kavalerijos generolas Bremen, Ostlando policijos viršininkas SS obergruppenfiureris Jekeln, Lietuvos policijos vadas SS brigadenfiureris

kas. Visoje rytų erdvėje vien tik vokiečiai turi teisę būti stambių dvarų savininkais. Kraštas, apgyvenamas svetimose rasėse, turi pasidaryti vergų, žemės ūkio tarnų ir pramonės darbininkų kraštu."

Generalis Lietuvos komisaras fon Rentelnas 1941 m. rugsėjo mėn. 18 d. įsakymu patvarkė:

"Naujakuriai ir mažžemiai valstiečiai gavę naudojimui žemę pagal bolševikų Ministr. Tarybos 1940 m. rugp. 5 d. nutarimą, laikomi netekusiais šios teisės. Šis patvarkymas liečia ir asmenis ne vokiečių kilmės, persikėlusius iš Vokietijos. Žemės sklypai, kurie buvo suteikti naujakuriams ir persikėlusiems iš Vokietijos, perduodami valdyti tiems, kam jie priklausė prieš nusavinimą."

Nuvarydami Lietuvos darbo valstiečius nuo žemės, hitlerininkai grobstė visą gyvą ir negyvą žemės inventorių bei įrengimus, atiminėjo net tą miško mėsžiaugį, kurią valstiečiai buvo paruošę gyvenamiesiems pastatams statyti. Ostlando reichskomisaras Loze 1941 m. rugsėjo mėn. 13 d. įsakyme davė sekantį nurodymą: "Visas priklausantis žemės ūkiui gyvas ir negyvas inventorių pereina senųjų savininkų naudojimuisi arba perduodamas paskirtiesiems valdytojams, atsakantiems už visą ūkio tvarkymą."

Atėmę iš Lietuvos valstiečių žemę, okupantai įvedė jiems baudžiąvą ir paverė juos vokiškųjų kolonistų vergais. Lozės 1941 m. rugsėjo 13 d. įsakyme sakoma: "Naujakuriai laikomi samdiniais šeiminių, kuriems gražinama žemė." Plėsdamas šį įsakymą generalinis Lietuvos komisaras Rentelnas 1941 m. rugsėjo 18 d. nurodė: "...tenka griežtai nubauti žemės ūkio darbininkus ir buvusius naujakurius, kurie atsiskakys užimti nurodytą jiems darbo vietą, apvais ją, arba trukdys patvirtintam valdytojui perimti ūkio valdymą."

1942 m. sausio mėn. Rygoje buvo sukurta draugija "Ostlando" žemės valdyti. Prie jos uždavinių priklausė vokiškųjų kolonistų ūkių organizacija. Nepilniais duomenimis, vien tik iki 1942 m. rudens į Lietuvą buvo atgabenta iš Vokietijos 16,300 vokiečių šeimų, neskaitant gausingų įvairių kaimų bei miestų prekybos bei pramonės įmonių savininkų.

Okupacijai besitęsiant, vokiečiai be gailėsčio varė iš savo ūkių lietuvių valstiečius ir grobstė jų turtą. Taip 1942 m. rudenį Marijampolės, Tauragės, Kėdainių ir Vilkaviškio apskrityse žemės neteko 2,057 šeimos. Kartu su žeme iš jų paėmė visą judomąjį turtą: 2,475 arklius, 2,267 karves, 2,973 kiaules, 2,386 avis, 1,426 plūgus, 1,318 akėčių, 859 vežimus. Visos šios šeimos turėjo be jokios kompetencijos atiduoti vokiečiams sekant žemės ūkio produktų atsargas (centneriais): rugių — 22,166, kviečių — 16,307, miežių — 13,114, avių — 22,914, bulvių — 57,052.

Hitlerinių grobikų šeiminkavimo pasėkoje, nepilniais duomenimis, vien tik 14 Lietuvos TSR apskričių gyvulių ir paukščių skaičius, palyginti su 1940—1941 m. sumažėjo: arklių — 136,140, stambių raguočių — 565,995, kiaulių — 463,340, avių — 594,492, vištų — 996,000, ančių ir žąsų — 424,178.

Lietuvos TSR pramonės, komunalinio ūkio ir transporto sunaikinimas

Hitleriniai grobikai smarkiai sunaikino Lietuvos TSR pramonę, jie susprogdino stambiąsias respublikos elektros stotis: Vilniaus, 9000 kilovatų galimumo, Kauno — 16,000 kilovatų galimumo. Jie sunaikino, sudegino ir išgrobstė Lietuvos miestuose visas pagrindines pramonės įmones.

Kaune vokiečiai sunaikino metalo apdirbimo gamyklą "Metalas", optikos fabriką "Spektras", gumos fabriką "Guma", mėsos kombinatą, stiklo fabriką, 3 malūnų kombinatus, 2 muilo fabrikas. Jie išvežė į Vokietiją lentpiuvių, vilninių ir medvilnės audinių fabriklų, fabriko "Ramunė" įrengimus.

Vilniuje grobikai sunaikino radijo aparatūros gamyklą "Elektritas", lentpiūves ir fanieros gamyklas. Šiauliuose jie sudegino ir sunaikino pirmos rūšies odos fabriką Nr. 6, avalynės fabriką "Batas", kuris išleisdavo apie 2,000 porų avalynės per dieną, 3 konditerinius fabriklus, alaus gamyklas, pieninę.

Naujoje Vilnioje vokiečiai sunaikino

(Pabaiga) Patvirtinta liudininkai, vietos gyventojai — Gutavkinas I. V., Giedrys J. J., Jonaitis B. K. Arti stovyklos rasta: 13 kapų 6x2 mtr., 5 kapai 12x2 mtr., ir 1 kapas 6x15 mtr. Iškasant šiuos kapus 4 mtr. gilumoje rasta lavonų žmonių, aprengtų vilkais šineliais ir dengiamos spalvos mundiruote. Remiantis iškasinėjimais, dokumentais ir liudininkų parodymais, komisija nustatė, kad čia, aerodromo rajone, nukankinta ir palaidota apie 10,000 tarybinių belaisvių.

Netoli Alytaus vokiečiai 1941 m. liepos mėn. organizavo tarybininkams karo belaisviams stovyklą Nr. 133, egzistavusią iki 1943 m. balandžio mėn. pradžios. Dar pakelyje į šią stovyklą belaisvius marindavo badu ir daugelį jų atveždavo negyvus arba didelio nusilpimo stovyje. Kaip parodė liudininkai, lietuvių partizanai Vargelis ir Alytaus miesto gyventojai, vokiečiai, iškraudami karo belaisvius iš vagonų, vietoje sušaudydavo visus nesugebančius toliau judėti. Karo belaisviai buvo patalpinti arklidėse, kur jie dažnai sušaldavo, kadangi iš jų buvo atimta visa mundiruotė. Hitlerininkai sušaudydavo iš kulkovaidžių ir automatų. Šioje stovykloje Nr. 133 nuo sušaudymų, bado, šalčio, ir dėmėtosios šiltinės buvo žemiau kaip 35,000 žmonių. Ypatingai žvėrišku žiaurumu pasižymėjo stovyklos viršinink. majoras Hozenkrancas, jo padėjėjas Evertas, SS daktaras Hanke, sonderfiureris Mamatas.

1941 m. rudenį vokiškieji fašistiniai grobikai organizavo stovyklą tarybininkams karo belaisviams Naujosios Vilnios karinio miestelio teritorijoje. Stovykloje tuo pačiu metu buvo talpinama žemiau kaip 20,000 žmonių. Liudininkas Tumanovas A. A. papasakojo komitėjai apie tai, kaip vokiečiai kankindavo karo stovyklos kalinius: "Belaisvius kankindavo iki sąmonės netekimo, pakardavo juos reteziais aukštyn kojomis, po to nuimdavo, apliedavo vandeniu ir vėl pakardavo tą patį."

Karo belaisvių mirtingumas čia niekuomet nebuvo žemesnis už 150 žmonių per parą. Numirusius užkasdavo kapuose 200 mtr. nuo stovyklos.

Remdamasi gausiais liudininkų, Naujosios Vilnios gyventojų Galevskio L. I., Galevskos B. N., Koslovskio K. A., Tumanovičiaus A. I., Bublevičiaus S. N., Gulbinskio A. A., Kondratovičiaus K. O., parodymais, komisija nustatė, kad šioje stovykloje vyko apgalvotas sisteminis masinis tarybinių karo belaisvių naikinimas bado režimu, nukamuojamu bei nepakeliamu darbu, kankinimu ir sušaudymais. Bendras skaičius aukų, žudytųjų ir sunaikintųjų šioje stovykloje, siekia daugiau kaip 60,000 žmonių.

5 klm. nuo Bezdonių stoties, Nemeninės valsčiaus, Vilniaus apskrities, buvo taip pat organizuota stovykla tarybininkams karo belaisviams. Liudininkų, Bezdonių kaimo gyventojų Lastevskio A. M., Mackevičiaus A. V., Radzevičiaus V., Bryžuko F. J., Bukšanskio L. I. ir kit. parodymais, sunkiosios sąlygos, kuose gyveno karo belaisviai: sisteminis badas, masiniai mušimai, sušaudymai privedė prie nepaprasto belaisvių mirtingumo. Minėtosios stovyklos teritorijoje rasta 18 didelių kapų. Stovyklą vokiečiai sudegino 1943 m. rugpjūčio mėnesį. Bendras skaičius žuvusių čia karo belaisvių, remiantis dokumentais ir liudininkų parodymais, siekia 25,000 žmonių.

Nustatyta, kad visose minėtose stovyklose Lietuvos TSR teritorijoje vokiečiai sunaikino ne mažiau kaip 165 tūkstančius tarybinių karo belaisvių.

Žemės ūkio nualinimas ir baudžiavos įvedimas lietuvių valstiečiams

1940—1941 m. Lietuvoj daugiau kaip 100,000 žemės ūkio darbininkų, bežemių ir mažžemių valstiečių gavo žemės sklypus. Jiems buvo išdalinta apie 400,000 ha žemės. Visiems gavusiems žemę buvo užtikrintas kreditas statybai, žemės ūkio inventoriui, įrengimais, sėkloms. Toliau būdu Lietuvoje buvo padėtas pagrindas žemės ūkio suklestėjimui.

Fašistų kolonizatoriai tuojau atėmė iš darbo valstiečių jų gautąją žemę. Hitlerinis žemės ūkio ministeris Dare atvirai pareiškė:

"...Smulkieji vietos valstiečiai turi būti pašalinti nuo savo žemės ir paversti žemiais proletarais, kad būtų nutrauktas jų dauginimasis. Apribojamoji žemė turi pereiti į vokiškųjų ponų klasės ran-

demokratiniai o, net Londone omisija sudarė hitlerizmo vati nubauti už stes.

donoji Armija lerio apsigynipgule Berlyną, visų pusių prai Amerikos ir ntą. Bėgo nažė auksa, divo s kailius, kad bolševikams". armijos, net pasidavimo, vėkad tik prasi-rikičių zona.

ad žmogūdyba oering, kuri žeme sulygino Belgradą, Gorą, kuris yra aži milijonus vai ir tėvų gyvas-zaiai priimtas vašintas.

admirol. Kai is įsakė skan- be perserģe- ti i besigelb- es, dar visą s- cietijos pasid- omas naudojo r šaukė "civil- i karan prieš šaukė, kad Anglija dabar v- kietijos kara- stus."

ir Anglijos ar- ado sau pried- io darbo min- : Ley, kuris i- čių darbo un-

ifleglauda Al- nacių teorinis is išvystė t- ją, kad būk v- ni už visus k- Ten prisiglau- tijos iždininkas .wartz ir jo s- švežė užsienin- rių, kad hitle- ū propagand- vietą Hitlerio istas generalis- uris pareišk- rvo "tik kaipu- as." Nacių ut- o jau yra ap- nonių žuvusių l, o jam tik- slas"! Ten ra- a grafas Lud- buvęs Hitleri- steris, Franz- g a natorius- nacių ištiki- kluotos jėgos- ce, nacių par- is ir žemdir- eris; J. Hen- ueller, nacių ecialistas, Al- tlerio SS bri- kas.

ragiai gyven- erschmitt, ka- radėjas ir is- rio prietelius- i nacių gene- l, ministerių- , bankierių- jų tarpe šni- untz von Pa-

tleriškas bru- u vietą vaka- atijų tarpe- alistai dar ne- komybėn ir drąsos Ang- s Churchill- nas pareiškė- š to, kad bau- us, jeigu Eu- vietą totali- tvarka.

te puol.)

Baltuoja Burės Tolumoje

Parašė Valentin Katajev. Lietuvių kalbon vertė Antanas Venčlova.

3-29-45

—48—

(Tąsa)

Būdavo, sėdi pats kaip turkas, palenkęs po savimi kojas, ado tinklą specialiai išdrožta medine adata ir pasakoja, ir pasakoja. Gali pilvukai sprogti. Ir apie tai, kaip kareivis kirvį virė, ir apie bombarduotoją, patekusį į dausas, ir apie dieninį, taip vikriai apgavusį girtą karininką...

Petia niekad nebuvo sutikęs tokio malonaus, vaišingo šeimnininko.

Pats pasakoja mielai, tačiau ir kitų klauso su malonumu, su džiaugsmu. Būdavo, Petia pradės ką nors pasakoti, ištrauks, įsimosikuos rankom, įsimeluos taip, kad net ausys linksta, o senolis — nieko, sėdi ir rimtai linkčioja galva:

— O ką jūs manote, net labai paprastai galėję atsitikti!

Ir tokį žmogų paėmė į nuovadą! Nektikėtina!

— Bet už ką gi, už ką?

— Gi kaip tik už tą patį!

Gavrikas atsiduso solidžiai, tartum suaugęs, kiek patylėjo ir staiga, pečiu atsiremęs į bičiulį, slaptai sukuzdėjo:

— Klausyk...

Ir jis papasakojo Petiai, kas atsitiko naktį.

Žinoma, jis papasakojo ne viską. Jis nė žodžiu nepaminėjo nei matroso, nei Terentijaus. Iš jo pasakojimo išėjo, kad naktį pas juos į trobelę atbėgo kažkokis trise, kurie pasislėpė nuo policininkų. Visa kita tiksliai atitiko tai, kas buvo.

— Čia tas pats drakonas ka-aip ims man sukti ausis!...

— Aš būčiau jam taip davęs, taip davęs!... — sujurdęs sušuko Petia, žybciodamas akim. — Tada jis iš manęs būtų gerai sužinojęs!...

— Užsičiaupk, — niūriai tarė Gavrikas ir, tvirtai suėmęs Petios kepurės snapą, užtempė ją Petiai ligi pusiau veido, net ausys atsikišo.

Tai padaręs, Gavrikas pasakojo toliau. Petia jo klausėsi, apimtas siaubo.

— Kas gi buvo tie? — paklausė jis,

kai Gavrikas baigė. — Plėšikai?

— Kam? Aš gi tau sakau: paprasti žmonės, komitetininkai.

Petia nesuprato.

— Koki?

— Na, su tavimi kalbėtis—ruginės duonos iš pradžių prisivalgyti. Aš gi tau sakau — komitetininkai. Vadinas, iš komiteto.

Gavrikas visai arti pasilenkė prie Petios ir sušnabzdėjo jam į pat burną, al-suodamas svogūnu:

— Kurie daro streikus. Iš partijos. Supranti?

— Tai kodėl gi senolį mušė ir nuvežė į nuovadą?

Gavrikas su panika nusišypsojo.

— Aš jam — šimtas, o jis man — du šimtai. Už tai, kad jis juos slėpė. Galva!

Ir mane būtų paėmė, tik neturi teisės— aš mažytis. Žinai, kiek skiriama sėdėti tiems, kurie slepia? Oho! Tik, žinai...

Gavrikas dar labiau pažemino balsą ir sušnabzdėjo visai vos girdimai, žvalgydamasis į šalis:

— Tik, žinai, neišsėdės daugiau kaip savaitę. Tie veikia eis per Odesą, nuovadas daužydami. Drakonus visus ligi vieno sumes į Juodąją jūrą. Kad aš laimės nematyčiau! Šventas tikrasis kryžius!

Gavrikas vėl nusispiovė po kojom ir jau visai kitu, reikaliniu tonu tarė:

— Išneši?

Petia nukūrė namo ir po dviejų minučių grįžo su šešiais gabaliukais cukraus kišenėje ir su puse kepaluko pyrago matrosiškos bliuzės užantyje.

— Užteks, — sakė Gavrikas, suskaičius cukrų ir ant delno pasvarstęs duoną. — Eisi su manim į nuovadą?

Nors nuovada buvo netoli, bet, suprantama, ten griežtai buvo draudžiama eiti. O Petiai, lyg tyčia, taip įsinorėjo staiga į nuovadą, jog negalima aprašyti.

(Daugiau bus)

JUNGTINIŲ TAUTŲ KONFERENCIJA

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)

vijos ir kiti klausimai nei pusės tiek blogi nėra, kaip nupiešia mūsų šalies fašistuojanti laikraščiai. Jie bando sukelti visuomenės opiniją prieš vieną talkininkų, kuri daugiausiai nustojo gyvybių ir daugiausiai nukentėjo šiame kare.

Amerikos Delegacija ir Pilno Darbo Teisė

Tveriamos organizacijos Ekonominės ir Socialės Tarybos priimtą paragrafą dėl pilno darbo teisės, Amerikos delegacija nori atšaukti.

Pirmiau rašiau, kaip Amerikos delegacija atmetė Pasaulinės Darbo Unijų Federacijos reikalavimą priimti kaip dalyvę. Dabar daugelis konferencijos delegatų mano, ir visų šalių darbininkai žino, kad baigus šį karą, ekonominės ir socialės problemos bus svarbesnės ir užims pirmą vietą pasaulyje per ateinančius 10 metų. Ši problema, šiuo tarpu, svarbesnė, kaip pats karo pavojus, nes karo pavojus taip greit apšvietė šiam karui negręš, kaip gręš nedarbas, badas ir

skurdas, jei mes nemokėsime pasulų sutvarkyti, kad tą prašalinus pirmiau. Amerikos delegacija nori tas tuojautines problemas nustumti į šalį arba atmeti. Negalint to padaryti, nori susilpninti jų išrišimą. Mūsų šalies delegacija atidarė diskusijas šiuo klausimu, nors pilno darbo teisę jau buvo nutarta įrašyti į šios Tarybos charterį.

Pirmiausiai tą klausimą pakėlė Dean Virginia Gildersleeve. Ji davė inėšimą, kad pilnos darbo teisės reikalavimą gražinti charterio draftavimo komitetui, kad šį išsireikimą pertaisyti kitaip. "Kaip dabar skamba, šalis galės suprasti, kad Ekonominė ir Socialė Taryba norės kištis į šalių naminis reikalus."

J. V. delegatas Arthur Vandenberg tuojaus pasireiškė, kad jis jau senai kovoja prieš tą principą (šis principas įrašytas į Dumbarton Oaks planą, Skyrius IX).

Kaip buvo nutarta įrašyti į charterį, skamba: "Subdavojimui visų gerovei pastovių sąlygų dėlei taikos ir draugiškų santykių tarpe šalių, paremta ant gerbimo principų lygių teisių ir apsisprendimo. Organizacijos tikslas pravesti aukštesnę gyvenimo skalę, pilno darbo teisę, ir sąlygas ekonominiams ir socialiams progresui."

Kame čia blogumas? Vienok Vandenberg daugiausiai skerečiojosi, kad pravedimas pilnos darbo teisės, tai esąs šalių naminis politinis klausimas.

Ks. B. Karosienė

Bostono ir Apylinkės Žinios

"Kada Kaimas Nemiega" Operetės Atbalsiai

Nors jau praėjo kelios savaitės laiko nuo tos dienos, kuomet Worcesterio lietuvių Aido Choras, vadovybėje Josefinos Karskocienės, suvaidino trijų atidengimų operetę "Kada Kaimas Nemiega," tačiau Bostono ir apylinkės lietuviai, kurie buvo tįmytojais to įvykio mokyklos auditorijoje, So. Bostone, dar nepamiršo to muzikalisko perstatymo. Dar vis girdisi operetės atbalsiai. Vieni prielankiai išsireiškia: su džiaugsmu ir pasigėrėjimu kalba apie dailės parengimo įspūdžius. Kitų bando daryti šokiakas pastabas. Matoma, kaip vieni, taip ir kiti yra susidomėję mūsų meno reikalais. Tokiame atvėjuje ir kritika nėra daroma su bloga intencija.

Ką tik neseniai man teko dalyvauti dailininkų draugiškam vakarėlyje. Susirinko nemažas būrelis dailės mylėtojų ir draugiškai kalbėjosi apie šių dienų mūsų veiklą dailės srityje. Daug buvo kalbėta apie mūsų teatrą ir vaidintojus; apie koncertus ir dainininkus. Progai pasitaikius, daviau pasiūlymą, kad kiekvienas bešališkai išsireikštų savo mintis kas link operetės "Kada Kaimas Nemiega" ir jos vaidinimo.

Visų mintys supuola beveik į vieną tašką, t.y., visi pasisakė, kad kalbama operetė yra gražus veikalas ir kad worcesteriečiai tinkamai ją suvaidino.

Kas link kritikos, taipgi didžiama išsireiškė, kad jie nesutinka su korespondento padarytomis pastabomis, kurios neseniai tilpo dienraštyje Laisvėje. Jie nurodė, kad tokie pastebėjimai apie vaidintojų nesuderintą amžių buvę ne vietoje ir bereikalingi. Tas esą neatneša jokios naudos, o tik užgauna nekuriuos asmenis bendrai su mumis veikiančius dailės srityje.

Bešališkai žiūrint į dalyką, man atrodo, kad korespondentui neverta buvo prisiminti apie tokį mažą netikslumą. Tikrenybėje, tai jau nebuvo taip blogai, kaip tūli kritikai įsivaizduoja. J. Sabaliauskas Petro rolę neatrodė per daug senas. Kiek jis turi metų, tas ne svarbu. Visas svarbumas, tai tams, kaip jis atrodė ant staidžiaus savo rolėje? Sulyg Lietuvos kaimiečių išvaizdos, jis atrodė tarpe trijų dešimčių ir trijų dešimčių-penkių metų amžiaus. Tokio amžiaus

vyrą skaitosi jaunais vyrais. Lietuvoje jaunos mergaitės į tokius vyrus tankiai įsimyli ir niekas iš to nesistebi.

Tačiau jo pastabos kas link scenerijų, yra vietoje ir teisingos. Tiesa, dėl nebuvimo scenerijų, pats veikalas liko apnuogintas. Prie tinkamų scenerijų, operetė būtų buvusi antra tiek gražesnė. Rengėjai turėtų žinoti, jog tokiems perstatymams staidžius daugiau reikšmės turi, negu pati svetainė.

Dabar pavylykite man tarti keletą žodžių apie patį veikalą ir jo suvaidinimą.

Žiūrint iš dramatiško atžvilgio, šis veikalas savaime nėra tuščias. Jo pats branduolys arba užmazga nėra, kaip kad tūlose buržuazinio turinio operetėse, paremta ant legendų, bet yra paimta iš tikro gyvenimo įvykių. Jame vaizduojama reališkas Lietuvos kaimo gyvenimas su jo senomis tradicijomis ir naujomis idėjomis. Tas viskas suteikia publikai naujų minčių, naujų idėjų.

Apart to, vietomis susidaro gražios scenos, kurios sujaudina žmonių širdis. Pavyzdžiui, pirmame akte parodo našlaitės liūdną likimą. Nors ji gyvena pas gimines, vienok nėra užlaikoma kaip tikra dukterė. Visa jos viltis randasi pas mylimą vaikina. Ir štai reginys, kuomet ji pasiėmus neštuvus su viedrais eina vandens parnešti ir sutinka savo mylimąjį. Jis, išklausęs jos nusiskundimo, paima iš jos tą sunkią našta. Tas viskas duoda suprastai, kaip svarbu yra kiekvienai merginai susirasti sau gyvenimo draugą. Yra ir daugiau gražių scenų, kurių aprašymas užimtų daug vietos.

Kas link muzikos, tai turime pasakyti, jog šioje operetėje telpa daug gražios muzikos. Joje yra įdėta keletas gražių liaudies dainų. Taipgi yra nemažai ir originališkos muzikos, kuri išreiškia kaimiečių dvaisią. Liūdnos bei verkšlenančios muzikos beveik nėra. Didesnė jos dalis išreiškia pasiryžimą ir džiaugsmą.

Aido Choro nariai atliko didelį darbą, suvaidindami šią gražiąją operetę. Visi dainavimai, kaip solistų, taip choro, buvo gerai atlikti. Tas liūdi, kad dainininkai buvo gerai priruosti, o kad tokį žmonių skaitlių specialiai prirengti, reikia daug žinėjimo ir kantrybės.

Solistai, kurie turėjo stam-

besnes roles, visi yra gerai dainininkai ir turi gražius balsus. J. Sabaliauskas, A. Žitkiūtė, H. Ališauskaitė ir A. Dupša puikiai atliko savo užduotis. Gerai pasižymėjo ne tik dainavimuose, bet ir nudavimuose. J. Karsokas ir M. Sukackienė turėjo irgi nemažas roles, nors dainuot ne tiek daug reikėjo. Tose vietose, kur visam chorui reikėjo dainuoti, buvo gražus sutarimas.

Rūta Salaviejiūtė atliko didelį darbą kaip pianistė. Ji užėmė orkestros vietą ir akompanavo visus dainavimus.

Daug darbo atlikta parūpinimui parėdinių (kostiumų). Nemažai jų reikėjo, kad parėdyti visus choro narius. Moterų parėdnyms buvo labai panašūs į Lietuvos kaimiečių moterų parėdinius. Vyrų taipgi panašus.

Worcesterio Aido Choro nariams ir jų muzikos mokytojais, Josefinai Karskocienei priklausau daug pagarbos nuo lietuvių visuomenės už tokį gražų pasirodymą dailės srityje. Linkėtina jiems gero pasisekimo ir ant toliau.

Didelė garbė tenka Naujosios Anglijos Moterų Sąryšiui. Per šio sąryšio pasidarbavimą tapo suruoštas tas didelis ir gražus rengimas, kuris pasiilks daugelio atmintyje. S. Baronas.

Jankių lakūnai vėl puolė Japonijos salą Kyushu.

Telef. Humboldt 2-7964

J. J. Kaškiaučius, M. D.

530 Summer Ave.

Newark, N. J.

VALANDOS: 2-4 6-8 Sekmadieniai nėra valandų

GREEN STAR BAR & GRILL

Lietuviškas Kabaretas

Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksminant ir pasišokti teltis pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

Atleikite pasimatyti su Givnais.

GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE

PARĖ KIEKVIENĄ ŠEŠTADIENĮ

459 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

(Skersai nuo Republic Teatro)

Telefonas EV. 4-8888

CHRONIŠKOS LIGOS

ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORRHOIDAI ir kitos Mėsalažarnės Ligos, Inkstų ir Pūslių sugedimai, Nugaros skausmai, Skilvio ir Žarnų nesveikumas, Chroniški Skauduliai, Ištinusios Liaukos ir Abėlas Silpnimas, Reumatizmas ir Arthritis, VYRAI ir MOTERYS gydomi naujoviškais būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių kraujo ir šlapimo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.

VISOS CHRONIŠKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS — Vidutinis Atlygtinumas — MEDIKALIS IŠTYRIMAS \$2.

DR. ZINS

(Ist. 28 m.)

110 East 16th St., N. Y.

Arti Union Square

Kasdien 9 A. M. — 7 P. M.

Sekm. 9 A. M. — 2 P. M.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandų kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksimą modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.

Telefonas Poplar 4119

NOTARY PUBLIC

TELEPHONE STAGG 2-5048

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAIŠNIUOTAS GRABORIUS

Liūdėsio valandų kreipkitės pas mus. Patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Puikiai įrengtos Dvi Kopyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai

660 GRAND ST.

BROOKLYN, N. Y.

LITERATŪROS DRAUGIOS 2-RO APSKRIČIO

PIKNIKAS

Ivyks Sekmadienį

Birželio 10 June

LITHUANIAN LIBERTY PARK

340 MITCHELL AVE.

LINDEN, N. J.

Pradžia 1-mą val. po pietų. Įžanga 50c

Šokiam Grieš Žavėjanti Orkestra

Dainuos Aido Choras—taipgi P. Grabauskas ir A. Velička

Prakalbą sakys D. M. Šolomskas, ALDLD Centro Sekr.

Užandžių ir gėrimų bus iki soties.

BOKITĖ VISI, JAUNI IR SENI!

KELRODIS: Automobilais važiuojant iš Newark, N. J., kelias No. 1 iki Linden, N. J., Wood Ave. iki miesto parko ir ten bus Mitchell Ave. ir Liberty Parkas. Traukiniais, autobusais iki Wood Ave.; eikite po kairiai iki miesto parko, ten ir Mitchell Ave.

JIS MAINYS

us punktus ant paviršius riebalų. Mūsų lojo jūsi mėsinis nuostus punktus, lojums gauti sviestą paviršius riebalų. Mūsų lojo jūsi mėsinis nuostus punktus, lojums gauti sviestą paviršius riebalų.

BUY EXTRA BONDS

US-UNDERTAKER vntv Direktorius I SERMENINĖ OPLYCIA) automobilius ir laivus, krikščionys ir kitiems. FORD AVENUE LOOKLEN EVergreen 8478

ARŠVA

M. D. Newark, N. J. valandų.

GRILL

ir pasifokti užtušos bus patenkinti.

LIGOS

DR. RHOADS ir jo slėis sugedimai, nes nesvelkumai, Choro ir Abelnas Sijono RAI ir MOTERYS nimu. X-špūlėms žinlma ir užtikrinta.

MAN

YUVIŲ TORIUS landoj kreipiamos dienos reit suteiktą patarnai ir gražiai juosta mūš. Mūsų parikainomia kinti. Vernon St. PHIA, PA. Poplar 4110

Anglai Nori Patarnauti Italijos Karaliai

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)
kelio, kuris siekia tikrai demokratinės valdžios Italijoje.
(Nepatvirtintas pranešimas iš Romos sako, kad Anglai šiaurinėje Italijoje siūmė ir komunistų vadą Palmiro Togliatti, dabartinės valdžios vice-premjė.)

Anglų - amerikiečių karininkai "aiškina", jog Nenni buvo areštuotas, girdi, tik todėl, kad be leidimo sakė prakalbą toj Italijos dalyj, kurią tie karininkai tiesioginiai tebevaldo.

Apkūlęs Nacius Jankis Paliuosuotas

Washington. — Amerikinis karo teismas buvo parisiūtes kareivi Josephą McGee dviem metam į sunkių darbų kalėjimą už tai, kad jis apdaužė devykis naktis belaisvius. McGee suvyko, kada naciai griežtai atsiskak dirbti skirtą jiems darbą. Apart kalėjimo bausmės, karinis teismas buvo nusprendęs duoti šiam kareiviui negarbingą paleidimą.

Dėl teismo sprendimo kilo skaitlingi amerikiečių protestai; taigi Jungtinių Valstijų karo departamentas ir panaikino kareiviui liekamąją bausmės dalį, atšaukė negarbingą paleidimą ir patvarkė, kad jis grįžtų į armijos pareigas.

Submarinai Nuskandino 1,119 Japonijos Laivų

Guam. — Amerikos submarinai nuskandino jau 126 karinius japonų laivus ir 993 prekinius - transporto laivus, viso 4,500,000 tonų.

Roma. — Italų unijos siūnčia delegatus į šiaurinę Italiją.

Talkininkai atėmė dar tik apie 7 procentus to 3,000,000 ketvirtinių mylių pločio, kurį japonai užgrobė.

KRISLAI

(Tąsa nuo 1-mo pusl.)
didžiulį sąjudį, kada nors apie rugsėjo mėnesį ir norėtų, kad juos aplankytū.

Visiems labai dėkui už kvietimus. Tačiau, kaip atrodo, niekur neteks dalyvauti. Sunku draugams ir įsivaizduoti, kiek darbo ir atsakomybės yra uždėjęs rūpinimasis Lietuvai paramos teikimo reikalais.

Štai dabar jau kelinta savaitė sušilę dirbame dėl Deivintų Siuntinio. Jau turime sudėję apie 60 pundų dėvėtų rūbų ir keliolika pundų naujų rūbų. Turime porą dešėtkų dėvėtų dėvėtų batų. O dar nemažai turime nesurūšiuotų ir nepakuotų rūbų ir batų. Žinote, jeigu į vieną vakarą padarome keturias bėlas, tai skaitome geru pasidaravimu!

Norime, kad Deivintasis Siuntinys išeitų pradžioje birželio mėnesio. Veikiausia tada ir išeis.

Bet juk su šiuomi siuntiniu teikimas Lietuvai paramos toli gražu nepasibaigs. Be jokio austojo ruošime kitą siuntinį.

KAS NORI KARO PRIEŠ SOVIETUS?

(Tąsa nuo 2-ro pusl.)
Visi šie hitlerininkai staugia prieš Sovietų Sąjungą, šaukia pasaulį karan prieš bolševikus. Ir jų šauksmus Amerikoje platina spauda ir radijo komentatoriai. Jie dūksta prieš Sovietų Sąjungą, nes Raudonoji Armija sumušė juos. Jie reikalauja karo prieš Sovietų Sąjungą, nes Sovietų Sąjunga reikalauja juos teisti ir bausti.

Londonė ir Washingtonė
Kokius planus turi Mr. Churchill? Ar jis nori, kad padėti sudaryti pasaulyje sąlygas, kad daugiau nebūtų karų ar jis nori atsijęsti į Hitlerio baltą?

Prieš Graikijos žmones buvo pasiūsta Anglijos armija ir žudė tuos, kurie partizanais penkis metus kariavo prieš hitlerininkus. Mr. Churchill išvadino juos komunistais ir "kalnų razbaininkais", kaip sykias taip, kaip vadino Mussolini, Hitleris ir Goeringas.

Mr. Churchill, kalbėdamas po to, kaip hitlerizmas buvo sumuštas, išlaisvintų šalių vyriausybės išvadino "totalitarinėmis ir policinėmis". Jis palaikė ir dar palaiko Anglijų lenkų "valdžią", kuri nieko neatstovauja ir pasirošė mobilizuoti 250,000 lenkų armiją iš išlaisvintų Vokietijoje lenkų.

Pažangesnė ir demokratinė spauda tuojau imatė, kad Churchillio politika yra žalinga ir pavojinga pasauliui. Jis atstovauja turčiotorius. Jis bijo naujos demokratijos, tikros liaudies demokratijos, kur turčiam būtų apkarpyti sparnai. Jis stengiasi pasodyti karalius Graikijoje, Jugoslavijoje, Albanijoje, Belgijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje ir gal būti Austrijoje ir Vengrijoje, kur žmonės nuo karalių kratoši, kur žmonės siekia laisvės, tikros liaudies demokratijos, o ne demokratinės skraistės turčių viešpatavimu.

Churchillas pareiškė, kad "Vokietijos žmonės valdysis", kad būk Jungtinės Tautos tik prižiūrės. Tame pareiškime jau aiškiai matosi noras atgaivinti galiną Vokietiją, kaip militarę jėgą. Todėl, Anglijos žmonės sujudo.

Anglijos Darbo Partija atsiskak toliau remti Churchillio politiką, kuri veda ne prie taikos su Sov. Sąjunga, bet prie nesutikimų. Angl. Darbo Partijos vadadas Mr. Morrison pareiškė: "Mes pareiškime aiškiai, kad mes nepakęsime nereikalingų ginčų prieš mūsų didžiąją talkininkę Sovietų Sąjungą."

Anglijos koalicinė vyriausybė pakriko ir įvyks nauji parlamento rinkimai. Tas gal padarys galą tai žalingai politikai, kurią pastaruoju laiku vedė Mr. Churchill.

Mr. Churchill politika rado atgarsius Washingtonė. Anglijos toriai bandė išstumti Washingtono vyriausybę, kad ji vestų kovą už jiems naudingą politiką. Kol gyvas buvo prezidentas Rooseveltas, tas jiems nevyko, bet po jo mirties dalykai pablogėjo.

Jungt. Valstijos išleido pašto ženklelį su Albanijos vėliava, kaip Jungt. Tautų narės ženklū. Bet kada Albanijoje susidarė vyriausybė, tai ta vyriausybė nepatiko Anglijos toriams ir Mr. Churchill pareiškė, kad

Churchill ir Edenu dar nepadarė atatinamų išvadų iš paskutinių dešimties metų gyvenimo.

Mr. Eden ir Mr. Stettinius, San Francisco konferencijoje demonstravo, kad jie gali elgtis nesiskaitydami su Sovietų Sąjunga (Argentinos k l a usimas). Gyvenimas parodė, kad prieš karą Francijos ir Anglijos ta politika atvedė pasaulį prie katastrofos. Be Sovietų Sąjungos negalima išlaikyti pasaulyj taiką, kaip be jos jėgų negalėjom ir sumušti Hitlerį. Tas rodo, kad Sovietų Sąjungos, Jungt. Valstijų, Francijos ir Kinijos tamprus bendradarbiavimas būtinas.

Kas kalba apie karą prieš Sovietų Sąjungą, tas tik kenkia Amerikos ir bendrai pasaulio reikalams. Pasaka, kad būk Amerika į kėlis mėnesius gali sumušt Sovietų Sąjungą, tai yra ta pati pasaka, kurią tie paty isterikai pasakojo Hitlerio užpuolimo pradžioj.

Kas liečia išlaisvintus iš po hitlerininkų šalis, tai Sovietų spauda aiškiai pareiškė, kad tų kraštų žmonės turi pilną teisę pasirinkti savo šalies tvarką, kad Amerikos ir Anglijos kapitalistiniai demokratai neturi bandyti savo tvarką žmonėms užkarti, nes iš to nieko neišeis.

PRANEŠIMAI

MOTERŲ SKYRIAUS SKAITYTOJAMS
Gegužės 30-tą, trečiadienį, Laisvės neiseis, tad ir Moterų Skyriaus šią savaitę nebus. Sekamas Moterų Skyrius ir jam skirti raštai tilps birželio 6-tos laidoje. Skyriaus Vedėja.

SHENANDOAH, PA.
LDS 34 kp. rengia pikniką Decoration Day, 30 d. geg. ant Laisvės Kapų, 10 val. ryto ir teisė iki vėlaus vakaro. Prašome visus dalyvauti vietinius ir iš apylinkės. Pelnas bus skiriamas kuopos kareiviams. Bus gero šalto alaus ir užkandžių. (125-126)

JOE JINKS.... by SAM LEFF
THIS IS THE BIG 7TH COMING UP, MR. JINKS!!
THAT'S RIGHT, CURLY— IF EVERYONE PITCHES IN AND BUYS A LOT OF "E" BONDS, WE'LL MAKE THIS TH' BIGGEST YET!!

Ten priimti kolonijų atstovai Sirijos, Lebano, Egipto, Jemen, Irako ir kiti, kaip "lygūs", pilnateisiai atstovai. Kodėl? Todėl, kad Mr. Eden norėjo turēt daugiau ranyk. Gal juos prie to privedė baimė Sovietų Sąjungos, baimė "komunizmo"?

Bet tą "lygių" teisę kolonijaliai žmonės savaip ir išsiaiškino: "Jeigu mes lygūs San Francisco konferencijoje, tai norime būti lygūs ir namie." Ir štai Sirijoje ir Lebane jau prasidėjo kolonijalių žmonių veikimas prieš Franciją. Jie reikalauja palikti juos ramybėj, kaipo laisvus ir pilnai nepriklausomus. Francija atsisako ir siūnčia daugiau armijos. Prasideda kova.

Veikiausiai, ne vien Sirijos ir Lebano gyventojai padarys tokią išvadą, bet pajieškos savo laisvių Indijos, Egipto, Pietų Afrikos ir, galimas daiktas, kai kurios valstybės Centralinėj ir Pietinėj Amerikoje. Vaidinimas laisvės rolės ten, kur laisvė yra supanciuota, tai pavojingas ponams užsiėmimas.

Laikas Pasimokyti.
Vėliausi pasauliniai įvykiai ir San Francisco konferencija rodo, kad Anglijos torės, priešakyje su

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

TOOLMAKERS
GRADE A
EKSPERENTACIJOS IR PRODUKCIJOS KARINIS DARBAS

KLUMPP MFG. CO.
305 East 46th St., N. Y. (128)

VETERANAI
PUSIAU LAVINTI IR NELAVINTI
ir užbaiginti rūmė namų rakančių dirbtuvėje
Kreipkitės 9 A. M. iki 5 P. M.
ESSEX CHAIR CO.
574 FERRY ST., NEWARK, N. J. (1-nais laiptais) (128)

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

VYRAI - MOTERYS
REIKALINGI TUJAU!!!
Abelnas Fabriko Darbas
Patyrimas Nereikalingas
Dieniniai ir Naktiniai Šiftai

Puikiausios Darbo Sąlygos
Geri Pokariniai Prospektai

CALLITE TUNGSTEN CORP.
540 — 39TH STREET
UNION CITY, N. J.
Prisilaikoma WMC Taisyklų (127)

New Britain, Conn.
Lietuvai Pagelbos Teikimo Komiteto izdininkas V. T. Yokimas sunkokai serga. Būdamas sveikas, jis daug veikė: rinko drapanas, ypatingai aukas dėl Lietuvos žmonių ir jas greitai siuntė, kad tenai žmonės greičiau atsistatytų. Jo pasidaravimu ir žmonių atjautimu vaistams nusiuntimui į Lietuvą surinkta arti \$80. Linkime greitai susveikti. V-l-y.

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

PAKUOTOJAI
BE PATYRIMO
POKARINĖ PROGA
VIRSLAIKIAI
PEACE LIGHT CO.
12 DUANE ST., N. Y. C. WORTH 2-4941 (127)

FABRIKO DAILYDĖS
Aukštesniausios algos, puikiausios darbo sąlygos. Nuolatinis darbas.
CENTER LUMBER CO.
85 Fulton St., PATERSON, N. J. (127)

MAŠINISTAI
PATYRĖ

PILNAM AR DALIAI LAIKO
KREIPKITĖS
John J. Nesbitt, Inc.

STATE ROAD & RHAWN ST., HOLMESBURG, PA. (132)

ELEVEITERIŲ OPERATORIAI
Patyrimas nereikalingas, ofisų budinkai; dieninis darbas, nuolatinis darbas. Kreipkitės Room 735, 290 Broadway, N. Y. C. (127)

REIKIA VYRŲ DARBININKŲ
Gera nuotis namo alga
MASINŲ OPERATORIAMS IR SUSTATYTOJAMS, RANKINIŲ TROKERIAMS IR PAPERSTIEMS DARBININKAMS
Užskite šlaudin.
THE YALE & TOWNE MFG. CO.
4530 Thoeny St., Philadelphia, Pa. (X)

DAIMONTŲ IDĖJEJAI
TIK PIRMOS KLASĖS TESIKREIPKITE
Geriausios Darbo Sąlygos
PRISILAIKOMA WMC TAIŠYKLIU

PERFECT RING CO.
42 WALNUT ST., NEWARK, N. J. (127)

MOKINIAI
PAPRASTI DARBININKAI ir ABELNAI PAGELBININKAI
Gera Alga. Virš laikiai.
Yale & Towne Mfg. Co.
4530 TACONY STREET PHILADELPHIA, PA. (126)

FABRIKO DARBININKAI
PRIE
Svarbių Laivyno Kontraktų
VIRSLAIKIŲ TIEK KIEK JŪS NORITE
Meal Corporation
220 Westfield Ave. West, ROSELLE PARK, N. J.
PRISILAIKOMA WMC TAIŠYKLIU (126)

Operatoriai—Operatoriai Rankai Šrubų Mašinai
Grėžimo Presai
Necentrutuam Tekėtu, Nuolatinis darbas dabar ir po karo.
GERA ALGA
AERO BOLT & SCREW CO.
1743 Carter Ave. prie 174th—175th St. 1 Blokų į Vakarus Webster Ave., Bronx (126)

OPERATORIAI
17 Seimų namas, apartamentas ir alga. Šaukite SIEGEL, EVERGREEN 4-8162 (128)

PAPRASTI DARBININKAI
FABRIKO DARBUI
Patyrimas Nereikalingas
\$33 UZ 50 VALANDŲ SAVAITE
PROGA LAVINTIEMS DARBININKAMS
GREITI PAKILIMAI
Nuolatiniai Darbai—
Daug Virš laikijų
BŪTINA PRAMONĖ
Ekstra Bonai už Naktinį Darbą.
KREIPKITĖS
I MR. EDWARD ROUS
FEDERAL CARTON
622 W. 57th St., N.Y. (11th Ave.) (126)

PAPRASTI DARBININKAI
Nuolat, Apskritų Metų Išaukinis Darbas
Gera! Apmokama už Virš laikius Ligoje Pajaušavimai ir Apmokamos Vakacijos
TOWN OF MONTCLAIR
Dept. of Public Works
219 North Fullerton Ave. MONTCLAIR, N. J.
PRISILAIKOMA WMC TAIŠYKLIU (131)

VYRAI—BERNIUKAI
GERA ALGA. VIRSLAIKIAI
Lengvas Darbas. Nuolatinis darbas. Vienoj iš didžiausių mūlo išdirbtuvėje
JOHN T. STANLEY CO., Inc.
642 WEST 30TH ST., NEW YORK (127)

UPHOLSTERIAI
Nuolatinis darbas. Gera alga. WASHINGTON UPHOLSTERY, 76 SPRINGFIELD AV. NEWARK, N. J. (127)

HELP WANTED—FEMALE REIKALINGOS MOTERYS

SODA FONTANŲ DARBININKĖS
VALANDOS 4:30 iki 11:30 P. M.
Talpi Kaslerkos ir prie Bufeto Merginos Kafeterijos Darbu Kreipkitės
NEWARK ARMY AIR BASE EXCHANGE
BLDG. 601, WEEQUAHIC PARK, NEWARK, N. J. (127)

NAMŲ DARBININKĖ—VIRĖJA
Atydi šeimai. Gera alga. Vasara prie byčių. Žlema mieste.
TRAFALGAR 7-7825 (128)

VALYTOJOS — RASTINIŲ NAKTIM
\$31. Talpi DALIAI LAIKO DARBININKĖS
MR. INGE, 59 PINE ST., N. Y. C. (X)

MERGINOS—MOTERYS
LENGVAS FABRIKO DARBAS
Patyrimas Nereikalingas
\$33.55 UZ 54 VALANDŲ SAVAITE
PROGA LAVINTOMS DARBININKĖMS
GREITI PAKILIMAI
Nuolatiniai Darbai—
Daug Virš laikijų
BŪTINA PRAMONĖ
Ekstra Bonai už Naktinį Darbą.
KREIPKITĖS
I MR. EDWARD ROUS
FEDERAL CARTON
622 W. 57th St., N.Y. (11th Ave.) (126)

KAMBARIŲ TVARKYTOJOS
RESORT HOTEL, Arti Miesto. Nuolat. Gera alga.
ORANGE 3-9090. (126)

PATYRUSIOS RANKINĖS SIUVĖJOS
RUBIN TRIMMING WORKS
8924—5th Ave., Brooklyn. BEACHVIEW 8-1349 (128)

MOTERYS
Valytojos, Daliai Laiko Popietinis Darbas 1:30 iki 5 P. M. \$50 I MĖNESI PRISIDEDA VIRSLAIKIAI
Matykite Mr. Haywood
PUBLIC SCHOOL No. 223
16th Ave. & 42nd St., Brooklyn. Corteyou Rd. busas sustoja prie kampo. (127)

MERGINOS
JAUNOS—16 AR VIRSAUS
Mokyti gerai apmokamo amato. Nuolatinis, švarus, lengvas darbas. 5 DIENŲ SAVAITE
LAIKAS IR PUSE VIRSLAIKIŲ UNIFORM EMBLEM CO.
31 PINE ST. BROOKLYN, N. Y. (128)

MERGINOS-MOTERYS
21 Metų ar Viršaus. Reikalingos Chewing Gum Fabriko. Gera Alga Nuolat. Pakilimai. Bonai ir Nemokamai Apmokama. Patyrimas Nereikalingas. Kreipkitės
BOWMAN GUM, Inc.
4865 Stenton Ave., Philadelphia, Pa. TELEPHONE MISS TAYLOR. DAVENPORT 1000 (135)

MERGINOS—MOTERYS
GERA ALGA—VIRSLAIKIAI
Lengvas Darbas. Nuolatinis darbas. Vienoj iš didžiausių mūlo išdirbtuvėje
JOHN T. STANLEY CO., Inc.
642 WEST 30TH ST., NEW YORK (127)

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

VETERANAI
Dirbti Chewing Gum Fabrike. Gera Alga Nuolat. Pakilimai. Bonai ir Nemokamai Apmokama. Patyrimas Nereikalingas. Kreipkitės
BOWMAN GUM, Inc.
4865 Stenton Ave., Philadelphia, Pa. TELEPHONE MISS TAYLOR. DAVENPORT 1000 (135)

PAPRASTI DARBININKAI
Nuolat, Apskritų Metų Išaukinis Darbas
Gera! Apmokama už Virš laikius Ligoje Pajaušavimai ir Apmokamos Vakacijos
TOWN OF MONTCLAIR
Dept. of Public Works
219 North Fullerton Ave. MONTCLAIR, N. J.
PRISILAIKOMA WMC TAIŠYKLIU (131)

VYRAI—BERNIUKAI
GERA ALGA. VIRSLAIKIAI
Lengvas Darbas. Nuolatinis darbas. Vienoj iš didžiausių mūlo išdirbtuvėje
JOHN T. STANLEY CO., Inc.
642 WEST 30TH ST., NEW YORK (127)

UPHOLSTERIAI
Nuolatinis darbas. Gera alga. WASHINGTON UPHOLSTERY, 76 SPRINGFIELD AV. NEWARK, N. J. (127)

New Yorko ir Apiešlinkės Žinios

Sungailų Antras Sūnus Išėjo Tarnybon

Edwardas Sungaila, Laisvės skaitytojų ir demokratinio judėjimo narių-rėmėjų Sungailų, antrasis sūnus išėjo kariškon tarnybon pereitą penktadienį, gegužės 25-tą. Jam ką tikta suėjo 18 metų amžiaus.

Sungailų vyresnis sūnus Vytautas randasi kur nors Vokietijoje. Iš tenai tik šiomis dienomis tėvams pranešė telegrama, jog yra sveikas ir prašė nesirūpinti, jei per tūla laiką negautų laišku. Sungailų žentas taipgi yra kariškis veik nuo pradžių karo.

Linkime jaunam Edwardui sekmingai tarnauti ir laimingai sugrįžti.

Susivedė

Gegužės 19-tą susivedė Petras Tumelis su Mary Ripinskiene. Santuoka įvyko pas tešėją. Palydovais buvo parvykęs iš kariškos tarnybos trumpai atostogai josios žentas ir jojo dukte. Abu buvo našliai.

Ripinskiene savo pirmojo draugo neteko prieš apie dešimt metų, Tumelis netekęs pirmosios draugės vėliau.

Naujavedžiai yra dienraščio Laisvės skaitytojai ir viso demokratiškojo judėjimo nariai ir rėmėjai jau nuo seno.

Linkime jiems laimės vedybiniam gyvenime ir tolimojo dalyvumo pažangiosios šeimos darbuose.

D-gė.

Lietuvos Svarbiai Sukakčiai Paminėti Rengia Masinį Mitingą

Visi didžiojo Brooklyno ir artimų apylinkių gyventojai prašomi pasilikti birželio 15-tos vakarą, penktadienį, liuovos svarbiam masiniam mitingui Lietuvos reikalais. Jame bus aiškinama 1940 metų birželio įvykių reikšmė Lietuvai ir apie mūsų pareigas Lietuvos žmonėms.

Plačiau apie tai matysime vėlesniuose pranešimuose Laisvėje ir lapeliuose.

LPT Komiteto
Brooklyno Skyrius.

Dovanos Lietuvos Žmonėms

Sekmadienį, 20 d. geg., oras buvo gražus. Būrelis mūsų nutarė aplankyti Mr. ir Mrs. Graiškisius, gyvenančius Long Islande. Visiems įsilinksminus, drg. Kaulinis priminė Lietuvos žmones. Tada šeimininkas Graiškis paprašė draugų ar negalėtų, kiek kas išgali, padovanoti Lietuvos žmonėms. Prisidėjo sekami:

Po \$1: J. Kaulinis, J. Graiškis, P. Martinas, S. Cymbalsky, J. Balčiukonis, J. Cedronas, M. Žvirblis, A. Žvirblis, N. Venta, F. Budronis.

M. Andruška 50c. Mrs. DeLykienė 25c. Viso \$14.60.

Pinigai priduoti Lietuvai Pagalbos Teikimo Komiteto Brooklyno Skyriui per Nellie Ventą.

K. Rušinskienė,
Fin. Sekr., LPTK,
Brooklyno Skyr.

PIRKITE KARO BONUS!

Tautų Konferencija Pavyko; Lietuviai Gerai Pasirodė

Konferencija tautų, kurios teikia pagalbą savo gimtietiams kraštams per Russian War Relief, suaukta gegužės 27-tą, viešbutyje Waldorf-Astoria, New Yorke, visais atžvilgiais pavyko. Buvo turtinaga delegatais, nuodarbi. Bankieto svečiams visiš geros ir gausios. Programa puiki, parinktinė.

Gaila, kad vienas negali išsitekti į visas sesijas, o būtų buvę įdomu pažinti visų tautų žmones-veikėjus, išgirsti visko apie jų darbo sąlygas. Tačiau ir iš to atžvilgio nesilikom visiškai nuskriausti. Bendrojoje masinėje sesijoje (kuri buvo tikrai masinė, milžiniškoji viešbutio didžioji salė pilna svieto) atskirųjų sesijų pirmininkų trumpuose raportuose buvo pranešta, kiek kuri tauta jau atliko ir kiek pasižada atlikti. Tas mums, žinantiesiems darbo eigą tarp lietuvių, davė įžvalgą, kaip dirba kitos tautos, palyginus su mūsų.

Sukels Miliono Dolerių Vertės Paramos

Bendroje sutraukoje, nu įsisteigimo Russian War Relief, Inc., Tautų Divizijos, pasiūsta mažiausia 5 milijonų vertės įvairios pagalbos kare nukentėjusiems. Ir pasižadėta iki Naujų Metų pasiūsti dar milijono vertės tiems kraštams reikalingiausios pagalbos.

Lietuvių Pažadas Konferencijai ir Broliai

Lietuviai, veikiantieji su Lietuvos Pagalbos Teikimo Komitetu, 417 Lorimer St., Brooklyne (kuris renka ir siunčia pagalbą ne išbėgėjusiems iš Lietuvos hitlerininkams budeliams, bet Lietuvos žmonėms), pasižadėjo iki Naujų Metų sukelti dar šimto tūkstančių dolerių vertės paramos Lietuvai. Konferencijos dalyviai tikisi, kad visos Amerikos demokratringieji, padorūs lietuviui tame pagelbės.

Primiņtina, kad daktaras J. J. Kaškiaučius, lietuvių sesijos pirmininkas, pranešdamas bendrajai sesijai nuo savęs pridėjo, kad jis pasitiki, jog Amerikos lietuvių kvotą padvigubins. Prisimenant, kad dr. Kaškiaučius visuomet mūsų žmones gerai supranta, pažįsta, o taip pat ir Lietuvos žmonėms gero linki ir visą išgale padeda, linkiu, kad daktaro žodžiai išsipildytų.

O taš linkėjimas, broli ir sesuo, reiškia, kad mes visi turėsime energingiau stoti į tolimesnę darbą paramai Lietuvos žmonių. Turėsime ir naujų taktininkų gauti. Ši vasara turės būti vasara karštos darbymetės, planingos darbymetės Lietuvos žmonių apreiņmūi, aprūpinimui vaistais ir daug kuo kitu pirm ateinančios žiemos.

Aido Choras Darė Gražaus Ispūdzio

Mūsiškiui Aido Chorui programoje teko dalyvauti laike bankieto. Iš karto rūpėjo, ar tokioje milžiniškoje minioje girdės choro dainos, kadangi kalbėtojai vos girdisi, kada tikta nors kiek nusigrįžta nuo garsiakalbio. O garsiakalbiai choro nepasiekia, nesuima balsų.

Rūpestis buvo bereikalinga —kaip skaitlingai atrodė, taip stipriai ir gerai choras dainavo, girdėjosi ir prie tolimiausio stalo (manojo). Sudainavo Jungtinių Tautų dainą, Gegužinę, apie Maskvą. Prašant daugiau, pridėjo dar vieną.

Aido Choras atrodė tikru liaudies. Jame mažamečiai, jaunamečiai ir baltaplaukiai dainininkai dalyvauja kartu.

Kiti meno programoje daly-

viai irgi suteikė daug naujo, daug gražaus. Lonya Kalbous, rusas dainininkas ir armonistas ir Mischa Markoff, rusas dainininkas ir gitaristas dainavo laike bankieto. Mort Freeman, solistas, išpūdingai sugiedojo Amerikos ir Sovietų himnus. Jugoslavų Choras, vadovaujamas daktaro Lujo Goranin, labai išpūdingai sudainavo kelias partizanų ir karo dainas, taipgi išstojo jo geri du solistai. Skambino estonių žymusis pianistas Vladimir Padwa. Dainavo ukrainų žymi solistė Maria Sokilm, akompanuojama d-ro A. Rudnitsky'o, ir Ivan Petroff, žymus solistas, akompanuojamas Edgar Schiffman'o. Soko Zachar Martinoff.

Kalbėtojuose, be raportavusių iš atskirų konferencijų sesijų, buvo patsai Tautų Divizijos pirmininkas Zlatko Balokovic, Fred Meyers, RWR direktorius; Louis Levine, žydų Tarybos (for RWR) pirmininkas; William Nelson iš Office of War Information, profesorius V. Lebedenko, Sovietų Sąjungos žymus smegenų chirurgas; dr. Arthur Upham Pope.

Visų kalbos buvo labai įdomios, labai vertingos. Gaila, kad klaustame raporte negalima jų atžymėti, kaip kad negalima atžymėti ir visų kitų gražių šios išpūdingos konferencijos požymių.

Bendra didžioji visų tautų sesija, dalyvaujant 1,489 delegatams, atstovaujantiems šimtus organizacijų, priėmė rezoliucijas padėkos Russian War Relief Nacionalaj Tarybai ir jos direktoriui Edward C. Carter, taipgi pasveikinimą vadams visų 16-kos Sovietų Sąjungos respublikų.

Audringai sveikinta pareiškimai, kad mes, tų tautų kilmės amerikiečiai, norime teikti ir teiksime visokeriopą paramą kare nukentėjusiems žmonėms kol jiems ta parama bus reikalinga.

Apie lietuvių sesiją, joje pateiktus pasiūlymus ir veiksmus teks dar pakalbėti atskirai.

Lietuvių delegatų dalyvavo apie 100, o viso su svečiais ir choristais apie 200.

Rep.

Dirbtinąjį Kiaušinių Stoka

Kas atsitiko su vištomis, neaiškinama, tačiau miestas šiomis dienomis po mažai teatvėžama paukštienos ir po mažai kiaušinių. Vietomis kiaušinių teparduoda tik po tris vienam pirkėjui.

Turgaviečių komisinerius sako, kad tikro trūkumo kiaušinių šiuo sezonu nėra. Trūkumas sudaromas dėl to, jog tūli perkupčiai pradėjo krauti kiaušinius į privatiškus sandėlius, kad gale spalį mėnesio galėtų parduoti už šviežius, tuomet gaunant po 69 centus už tuziną vieton dabar gaunamų 49 centų.

Leido Pakelti Paukštienos Kainas

Kainų administratorius šiai apylinkei Daniel P. Woolley skelbia leides pakelti po centą ir po du ant paukštienos. No. 1 ir No. 2 krautuvisė kainos turėtų būti sekamos (ne aukščiau):

Gyvi spraginimui prieš ugnį ir pečiujų kepimui (broilers ir roasters) po 42 centus svaras. Nuvalyti — po 50c svaras. Košerni tik papjauti, nevalyti, po 48c, nuvalyti po 50c. Antys — po 35c svaras.

Nubaudė Dešimtį Suknelių Gamintojų

New Yorke dešimtis gamintojų pigesniųjų drabužių moterims buvo pašaukti teisman ir ten per visus sumokėjo \$58,959 pabaudomis. Juos pataukė atsakomybėn Kainų Administracija už per aukštąs kainas. Iš jų išrinko baudomis po tris syk tiek, po kiek aprokuota juos gavus pelno taš perviršiais.

Tūli iš jų taip pat kaltinti nedėję kainų kortelių ant prekii, kad pirkėjas negalėtų žinoti, ar jis permoka virš Kainų Administracijos nustatytų ribų ir kad atjė inspektoriai negalėtų susekti prasikaltimo.

Pinigai Gatvėje

Bešposaudamos su maišeliu, kuriame buvo sudėta Household Finance Corp. visos dienos įplaukos, bemėtydamos viena kitai, sekretorės išmetė maišelį per langą pilnon žmonių gatvėn prie 1 Hanson Place. Maišelį pakėlė, j jį pažiūrėjus apsidžiaugė tūla jaunuolė ir dingo minioje. Vėliau detektyvas radęs maišelį, bet tik tuščią maišelį. Pinigai, virš tūkstantis dolerių, kaipo apyvartos dalykas, perėjo į kitas rankas.

Tačiau merginos per naktį be reikalo rūpinosi ir detektyvai veltui dairėsi. Maišelį pakėlusioji mergina paklaususi arčiausia jos pasitaikiusio vyriškio, ar ne jis pametė. Jam atsakius, kad ne jis pametė, jinai vistiek paprašius jo paminti maišelį ir priduoti, kur reikia, nes jinai skubinanti kur nors, neturinti laiko. Tasai vyras parsivežęs maišelį namo, apžiūrėjęs, kad yra banko adresas, telefonavęs bankui ir pagal susitarimą sekamą dieną atvežė pinigus.

REIKALAVIMAI

REIKALINGA DARBININKŪ

Reikalinga darbininkų kriaučių dirbtuvėje — 1-nos merginos tikietukus segti; 1-merginos beistyt cuff'sus; 1-nos merginos prie Fieling Mašinos-Lewes; 1-no kriaučiaus laininkų beistyt; 1-no kriaučiaus kampų daryti; 1-no operatorio prie mašinos, pečių daryti (back joining) 1-no operatorio rankoves stičiuoti; 1-no preserio prie Hoffman mašinos, arholos creaser. Dėl daugiau informacijų, prašome kreiptis pas —

S. M. KARVELIS
45 Roebbling St., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2494
(126-128)

DANTŪ GYDYTOJAS DR. A. PETRIKA

221 So. 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
VALANDOS: (9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadieniais uždaryta.

F. W. Shalins (SHALINSKAS)

Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499.

Iš Brooklyno Kriaučių Dirbtuvių Pirmin. Susirinkimo

Gegužės 25 d. įvyko susirinkimas kriaučių dirbtuvių pirmininkų ir sykiu dirbtuvių komisių. Tuo susirinkimo pirmininku išrinktas J. Bernotas.

Kaip paprastai, pirmiausia sekė iš dirbtuvių raportai. Iš raportų pasirodė, jog tūlose dirbtuvėse yra tokių darbininkų, kurie nesilaiko jokios tvarkos. Atėję anksčiau į dirbtuvę dirbinė kortos nepunčia. Tas daro visiems gėdos ir tam pačiam darbininkui nebūna gero. Tad atsiranda ir tokių, kurie dar ir pietų laiku dirbinėja. Tas padaro blogumų pačiam darbininkui: nusikamuoja darbe ir sykiu savo organizaciją paneigia. Tai gi, dirbtuvių pirmininkai savo susirinkime priėjo prie išvados, kad dirbtuvėse tokie dalykai reikia griežtai sutvarkyti, kad darbininkai nesivargintų savę ir savo organizaciją palaikytų tvarkingiau.

Toliau iš raportų paaiškėjo, kad yra tokių darbininkų, kurie vakare, po švilpuko nušvilpimo, kortą išpūniauę, grįžta dirbti prie savo mašinos. Tas palikta dirbtuvės pirmininko patėmijimui. Kuris darbininkas bus taip patėmtytas, tai turi būti pašauktas prie tvarkos.

Sekė apkalbėjimas švenčių. Keturiuos dienos metuose yra legalės šventės, kaip tai: "Decoration Day," "Fourth of July" ir kitos panašios dienos. Jomis darbas turėtų būti apmokamas laiką ir pusę. To sprendimas palikta ant ateinančio mėnesio, kada įvyks lokalo ekstra susirinkimas. Jis turės savo žodį tarti.

Dirbtuvių pirmininkai iškėlė antrą svarbų klausimą, tai dirbimo virš 36 valandų. Pageidauta, kad visas laikas viršaus 36 valandų turėtų būti apmokamas laiką ir pusę. Buvo nurodymų iš pirmininkų, kad mes turime reikalauti vykdymo pereinatos konvencijos tarimų. Konvencijos yra tarimas, kad darbas viršaus 36 valandų turi būti apmokamas laiką ir pusę. Taipgi ir vakacijų turi-

me gauti 2 savaites — toks buvo konvencijos tarimas. Po ilgų diskusijų, tų klausimų galutinias sprendimas irgi paliktas patiems nariams spręsti ateinančiame lokalo ekstra susirinkime.

Delegatas Ch. Kundrota savo raporte pranešė, kad "Decoration" dieną — gegužės 30-tą — dirbančios militarišką darbą dirbtuvės nedirbs. O katros dirbtuvės dirba civilinį darbą, tai jų dirbimas ar nedirbimas priklausys nuo pačių darbininkų nusitarimo. Bet jeigu nusitarty dirbti, pagal konvencijos tarimą, turi būti apmokama laikas ir pusę už tos dienos darbą.

Toliau sekė delegato padėka dirbtuvių pirmininkams. Sakko: Terminas mano delegatystės baigiasi. Tris metus būnant su jums jūs man labai patiko, nors man buvo sakytą, būk

su dirbtuvių pirmininkais negalima susikalbėti. Tas žmogus klydo, kuris man taip aiškino. Aš permačiau jus vienu. Mačiau, kad jūs visi kooperavote su manimi labai gražiai. Tas man pasilikę ilgai atmintyje.

Reikia pasakyti, kad šiuo dirbtuvių pirmininkų susirinkimas buvo gana entuziastingas ir gyvas. Kiekvienas kalbas ir buvo. Kiekvienas kalbėjo apie pagerinimus darbininkams padėties: apie darbo valandas ir vakacijų gavimą. Ar galėsime tai gyvenime įvykdyti? Dėl to reikia organizacijos duris klabinti. Bektiniant, tos durys gali atsiverti.

J. Stakvilevičius.

Popiera dabar reikalingesni karui daugiau, negu pirmu buvo. Priežastis — dabar viskas turės būti siunčiama Peticifiko sritį. Dėl tolio kelionės ir drėgmės ore, viskas turi būti sustvyniota storiau, saugiau.

CHARLES'
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
K. DEGUTIS, Savininkas
PRIENAMOS KAINOS
306 Union Avenue
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.
BROOKLYN 6, N. Y.
GERAI PATYRĘ BARBERIAI

OFICIALIS LDS OPTIKAS
OPTICAL CO.
UNION SQ.
147 FOURTH AVE.
Arti 14th St.
Aksis Ištira
GYDYTOJAI
100 nuos. unija kapej
Telef. GR. 7-7553
2539 Woodward Ave.
DETROITE: 402 Hofmann Bldg.
N. SHAEFFER, WM. VOGEL, Daktarai

LITUANICA SQUARE RESTAURANT
STANLEY RUTKŪNAS
SAVININKAS
PUKIAUSIA LIETUVIŪ RESTAURACIJA BROOKLYNE
PAUKŠTIENOS PIETŌS ANTRADIENIAIS
Atdara kas dieną ir naktį apart sekmadienį.
Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių
282 UNION AVE. BROOKLYN
Tel. EVergreen 4-9612

MATEUŠAS SIMONAVIČIUS
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA
Vietos ir impo-
tutos degtinės ir
vynai, geriausių
bravorų alus ir
ėlius. Kada būsite
Brooklyne, užei-
kite susipažinti.
Patogiai ir gražiai
įruoštas atskiras
kambarys užėjimui
grupėms. Ned-
liomis atdara nuo
1 valandos dienų
iki vėlai.
426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. elevatorio stoties. Tel. EVergreen 4-9608

Egzaminuojam Akis, Rašome Receptus Nupiešiam Planus Darome ir Pritaikome Akinius

Darome ir Pritaikome Akinius
Drs. Stenger & Stenger
Optometrist
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

Fotografas
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.
Iš senų padarau naujus paveikslus ir kraujaus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmalioju įvairiom spalvom.
JONAS STOKES
512 Marion St. Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chansey St., Broadway Line
Tel. GLENNON 5-6191

ROBERT LIPTON, Jeweler
701 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. ST. 2-2178
ATDARA VAKARAIŠ

Persodinam Delmantus jums belaukiant. Turime ekspertes talsmų laikrodžių ir laikrodžių.
Mes turime įvairių rūšių laikrodžių: Bulova, Benrus, Gruen, Longines, Jules, Jurgensen.